

ODKRYWCY

7. SPRAWNOŚCI POMARAŃCZOWE

I poziom - Odkrywcy

BIBLIA

PRZYJACIEL DINOZAUROW

- Przeczytał I Mojż. 1-2. Porozmawiał z Rodzicami na temat stworzenia świata.
- Przeczytał co najmniej jedną książkę o tematyce kreacjonistycznej. Wyjaśnił na zbiórce, co to znaczy, że Bóg stworzył świat swoim Słowem i że stworzył świat z niczego.
- Wskazał w Biblii przynajmniej jedno miejsce, w którym jest mowa odinosaurach.
- Przedstawił na zbiórce prezentację ciekawostki przyrodniczej, która potwierdza wiarę w stworzenie.

WIELKA KSIĘGA

- Przeczytał wspólnie z Rodzicami II Tym. 3:16-17 i porozmawiał o tym, czym Biblia jest dla osób wierzących.
- Wziął udział w zajęciach o Biblii lub obejrzał program/film o Biblii.
- Wysłuchał świadectwa osoby, dla której Biblia jest najwyższym autorytetem we wszystkich kwestiach, które porusza.
- Wyjaśnił swojemu zastępowi, dlaczego wierzy, że Biblia jest Słowem przekazanym od Boga dla ludzi.

WERSETY

- Nauczył się na pamięć wersetu Jan 3:16 i porozmawiał z Rodzicami na jego temat.
- Przeczytał z Rodzicami Przyp. 16 (codziennie czytając jeden werset i omawiając go).
- Razem z zastępem wybrał przewodni werset biblijny dla swojego zastępu.
- Porozmawiał z Rodzicami na temat wersetu przewodniego dla ich rodziny. Zrobił antyramę/obraz z tym wersetem i pokazał go na zbiórce. Wytłumaczył, dlaczego akurat ten werset jest przewodni dla jego rodziny.

AUTORZY

- Przeczytał Łuk. 1:1-4. Porozmawiał z Rodzicami o tym, co opisywał w Ewangelii Łukasz.
- Zna czterech autorów Ewangelii. Dowiedział się, kim byli i w jakich okolicznościach napisali swoje księgi.
- Potrafi wymienić wszystkich autorów ksiąg biblijnych Starego i Nowego Testamentu.
- Przeczytał książkę lub obejrzał film o którymś z autorów ksiąg biblijnych. O filmie porozmawiał na zbiórce.

MISJA

DOBRA NOWINA

- Nauczył się wersetu Dz. 5:42 na pamięć i porozmawiał z liderem/Rodzicem, dlaczego chrześcijanie wciąż powinni zwiastować Dobrą Nowinę.
- Podzielił się Dobrą Nowiną z jedną osobą spoza swojej rodziny.
- Wyjaśnił Ewangelię – Dobrą Nowinę – swojemu liderowi lub Rodzicowi.
- Przygotował z zastępem zbiórkę świąteczną, na której przedstawiono w ciekawy sposób Dobrą Nowinę.

BÓG ŻYJE

- Nauczył się na pamięć wersetu Gal. 2:20. Porozmawiał z Rodzicem/liderem, w jaki sposób Chrystus może mieszkać w nas.
- Przeczytał fragment z Mar. 16:1-14. Opowiedział na zbiórce, dlaczego tak trudno było uwierzyć uczniom Jezusa, że zmartwychwstał.
- Przeczytał historię śmierci i zmartwychwstania Jezusa. Policzył, jak wielu było świadków jego śmierci i kto widział Jezusa po zmartwychwstaniu. Wnioskami podzielił się na zbiórce.
- Opowiedział na zbiórce, w jaki sposób Bóg może mieszkać w tych, którzy są jego dziećmi.

MÓJ ZBAWICIEL

- Nauczył się na pamięć wersetów Rzym. 10:8-9. Porozmawiał o tym fragmencie z Rodzicem lub liderem i w modlitwie wyznał, że Jezus jest jego Panem.
- Przeczytał fragment z Jan 20:26-29. Wyjaśnił na zbiórce, dlaczego można wierzyć w coś, chociaż się tego nie widzi.
- Opowiedział jednej osobie spoza rodziny, kim jest dla niego Jezus Chrystus.
- Złożył świadectwo swojego nawrócenia na zbiórce, biwaku.

MIŁOŚĆ

- Nauczył się na pamięć wersetu I Kor. 13:13. Porozmawiał z Rodzicem lub liderem o tym, dlaczego miłość jest najważniejsza.
- Przeczytał z liderem/Rodzicem fragment z I Kor. 13:1-13. Czytając słowo „miłość”, zastąpił je swoim imieniem i porozmawiał o tym, nad czym w świetle tego słowa powinien pracować w swoim życiu.
- Wymyślił i wykonał zadania, w których w praktyczny sposób okazał miłość dwóm osobom z rodziny i przyjacielowi.
- Opowiedział na zbiórce, jak praktyczne okazanie komuś miłości wpłynęło na niego.

POBOŻNOŚĆ

MÓJ KOŚCIÓŁ

- Przeczytał fragment Hebr. 10:24-25 i porozmawiał z Rodzicami na temat ważności chodzenia do kościoła.
- Przez 10 tygodni systematycznie chodził do swojego kościoła na główne nabożeństwa w tygodniu.
- Porozmawiał z Rodzicami na temat swojego kościoła i denominacji, jakiej są członkami. Dowiedział się, czym charakteryzuje się ich denominacja.
- Opowiedział na zbiórce zastępu, do jakiego chodzi kościoła i jak wyglądają w nim nabożeństwa niedzielne.

ODDZIELONY

- Przeczytał z Rodzicami historię proroka Samuela (I Sam. 3) i porozmawiał z liderem/Rodzicami, czy dzisiaj również Bóg może do nas mówić.
- Przez miesiąc poświęcił ustalony z Rodzicami czas na modlitwę rano i wieczorem.
- Przez trzy tygodnie codziennie samodzielnie czytał i rozważał werset/fragment z Biblii. Wybór fragmentów/wersetów ustalił z liderem/Rodzicem.
- Wnioskami z wybranego rozważania biblijnego podzielił się na zbiórce.

DAWANIE

- Przeczytał fragment Dz. 20:25 i porozmawiał z Rodzicami na temat dawania.
- Przez trzy dni wieczorem modlił się i zastanawiał, kim jest w świetle tego wersetu - dawcą czy biorcą? Porozmawiał z Rodzicami, w jaki sposób mógłby być lepszym dawcą.
- Ustalił, czym mógłby dzielić się z innymi. Przez miesiąc raz na tydzień dawał coś komuś, nie oczekując zapłaty ani wdzięczności.
- Wspólnie z Rodzicami ustalił kwotę, jaką chciałby uzbierać i dać komuś jako dar. Cel zrealizował.

RELIGIA

- Przeczytał z Rodzicami fragment Łuk. 2:39-52. Porozmawiał z Rodzicami, jak może rozwijać się duchowo.
- Przez min. 10 tygodni brał systematycznie czynny udział w lekcjach religii/zajęciach szkoły niedzielnej.
- Porozmawiał z liderem/Rodzicami na temat duchowego rozwoju. Dowiedział się, co mógłby robić, aby duchowo się rozwijać.
- Zrealizował tygodniowy plan duchowego samorozwoju i opowiedział o tym na zbiórce.

SAMODYSCYPLINA

MODLITWA INDYWIDUALNA

- Przeczytał fragment I Tes. 5:17 i porozmawiał z Rodzicami na temat systematycznej modlitwy. Od min. trzech tygodni codziennie spędza czas na modlitwie.
- Nauczył się Modlitwy Pańskiej na pamięć.
- Spisał, o co powinien się modlić (za co dziękować i o co prosić) i systematycznie przez min. miesiąc modlił się w tych sprawach.
- Opowiedział na zbiórce świadectwo swojej wysłuchanej modlitwy.

CODZIENNY CHLEB

- Przez trzy tygodnie codziennie czytał jeden rozdział z Ewangelii Jana.
- Czytając Ewangelię Jana odnalazł i zanotował wszystkie obietnice, które dotyczą osób wierzących.
- Codziennie czytając Biblię, z przeczytanego tekstu wybierał jeden kluczowy werset i rozmawiał o nim z Rodzicem.
- Opowiedział na zbiórce o jednej rzeczy, która bardzo go poruszyła, kiedy czytał Biblię.

MĘŻNY

- Porozmawiał z liderem lub Rodzicem na temat swoich wad, słabości, kompleksów. Wybrał jedną, która w szczególny sposób komplikuje mu współżycie z innymi ludźmi, np. kłótniowość, zarozumiałość, nietolerancja, nieśmiałość, spóźnianie się, nierzetelność.
- Wybrał jedną, nad którą chciałby popracować. Ustalił trzy zadania, które pomogą mu w jej zniwelowaniu.
- W trakcie próby (miesiąc) rozmawiał z liderem/Rodzicem i złożył min. dwa sprawozdania, jak udaje mu się realizować ustalone zadania.
- Opowiedział na zbiórce świadectwo z przebiegu próby.

CO WIDZĘ

- Przeczytał fragmenty: Przyp. 3:21-22 i Ps. 119:37. Porozmawiał z Rodzicami na temat tego, jak możemy dbać o to, aby oglądać naszymi oczami same dobre rzeczy.
- Ustalił z Rodzicami zasady oglądania telewizji i korzystania z Internetu. Przestrzega tych zasad.
- Rozmawiał z Rodzicami lub liderem, jak podejmować decyzje, czego nie powinien oglądać, jak sobie radzić w sytuacjach, gdy inni chcą oglądać rzeczy, które są złe.
- Opowiedział na zbiórce, jak unikać oglądania filmów i programów, które nie są dobre.

SŁUŻBA INNYM

DOMUŚ

- Przeczytał z Rodzicami fragment Mat. 21:28-31. Porozmawiał z Rodzicami, jak wygląda jego postawa w pracach domowych. Wspólnie ustalili pięć głównych obowiązków - prac domowych, które skaut w jego wieku powinien sam odpowiedzialnie wykonywać.
- Przez miesiąc codziennie wykonywał swoje ustalone obowiązki, np. ścielił łóżko, sprzątał swój pokój, układał swoje rzeczy w półkach i w szafie, karmił rybki, wynosił śmieci.
- W ciągu miesiąca nauczył się wykonywać nową pracę i wykonywał ją min. raz w tygodniu, np. odkurzał, robił pranie, robił sobie śniadanie itp.
- Razem z Rodzicami podsumował realizację obowiązków i ustalił przyszłe stałe obowiązki.

BĄDŹ PRZYJACIELEM

- Przeczytał z Rodzicami fragment Przyp. 17:17. Porozmawiał z Rodzicami, jak wygląda jego postawa względem przyjaciół. Wspólnie ustalili, co będzie robił, aby okazać przyjaźń i w jaki sposób może pomóc przyjacielowi.
- Przez miesiąc min. raz w tygodniu miał kontakt z przyjacielem i pomagał mu. Systematycznie modlił się o niego i jego potrzeby.
- W ciągu miesiąca dwa razy zrobił przyjacielowi jakąś miłą niespodziankę.
- Razem z Rodzicami podsumował ten czas i ustalił, jak dalej skaut będzie rozwijał przyjaźń.

POMOCNIK

- Przeczytał z Rodzicami fragment Mar. 9:33-35. Porozmawiał z Rodzicami, jak wygląda jego postawa względem osób w domu i zastępie. Czy potrafi innym usługiwać czy tylko chce być największy?
- Ustalił z Rodzicami zadanie, które będzie robił przez następny miesiąc dwa razy w tygodniu z prac, których nikt nie lubi, np. wynoszenie śmieci, mycie toalety, zmywanie naczyń itp.
- W zastępie podjął się zadania, którego wszyscy unikają, np. pozamiatania po zbiórce, zmycia naczyń na biwaku itp.
- Podsumował z Rodzicami wykonanie zadania i wytłumaczył w zastępie, co to znaczy być przywódcą i jak sobie radził z niewdzięcznymi pracami.

PLASTEREK

- Przeczytał z Rodzicami fragment Mat. 8:23-26 i porozmawiał o sytuacjach niebezpiecznych, które mogą się wydarzyć. Ustalił, jak i do kogo należy zwrócić się po pomoc.
- Przejrzał z Rodzicami domową apteczkę i dowiedział się, do czego służą jej elementy. Ustalił, jakie środki opatrunkowe powinien mieć w chlebaku na biwaku i zbiórce oraz nauczył się ich używać. Skompletował apteczkę osobistą.
- Poznał alarmowe numery telefonów. Wie, kiedy i w jaki sposób należy z nich korzystać. Zrobił na zbiórce symulację rozmowy ze służbami ratunkowymi, w której przekazał ważne informacje dotyczące potencjalnego wypadku.
- Podsumował z Rodzicami wykonanie zadania i wytłumaczył w zastępie, dlaczego każdy powinien znać numery alarmowe.

SŁUŻBA W KOŚCIELE

PIERWSZA SŁUŻBA

- Przeczytał z Rodzicami werset Łuk. 4:16 i na jego podstawie porozmawiał o swoim kościele i chodzeniu do niego.
- Zapoznał się z liderami i duchownymi swojego kościoła/wspólnoty. Wie, kto pełni jaką funkcję.
- Zapoznał się z liderem jednej ze służb w swoim kościele. Wykonał jedną pracę na rzecz kościoła.
- Podsumował z Rodzicami wykonanie zadania i porozmawiał, co mógłby kiedyś robić w kościele.

NIESPODZIANKA

- Przeczytał z Rodzicami werset I Tes. 5:15 i na jego podstawie porozmawiał o tym, co to znaczy czynić dobrze.
- Zrobił miłe niespodzianki w domu każdemu członkowi rodziny (z okazji urodzin, rocznicy ślubu itp. lub bez okazji).
- Wie, co oznacza tradycja węzełka na chuście. Przez miesiąc codziennie robił dobry uczynek poza domem.

JESTEM Z NIMI

- Przeczytał z Rodzicami fragment I Sam. 18:1-5 i modlił się z Rodzicami o takiego przyjaciela, jakiego miał król Dawid.
- Zaprosił kilku kolegów/kilka koleżanek z kościoła do siebie do domu na wspólne spędzenie czasu.
- Zapropował i zorganizował w grupie rówieśniczej w kościele zrobienie czegoś razem.
- Porozmawiał z Rodzicami o przyjaźni i o korzyściach, jakie płyną z bliskich relacji.

ZNAM MOJEGO DUCHOWNEGO

- Przeczytał werset z Dz. 13:1. Zna z widzenia i z nazwiska wszystkich duchownych ze swojego kościoła/wspólnoty.
- Odbił rozmowę z duchownym z kościoła/wspólnoty. Wypytał, na czym polega jego służba, czym się zajmuje, jakie ma hobby. Starął się w rozmowie poznać duchownego jak najlepiej.
- Przez określony okres czasu systematycznie modlił się o duchownego ze swego kościoła.
- Porozmawiał z Rodzicami o zaproszeniu duchownego na kawę i ciasto do domu. W trakcie spotkania zapytał o potrzeby duchownego, o które mógłby się modlić.

ALARM

MELDUJ

- Wie, co to jest „łańcuch alarmowy” zastępu. Stawił się na alarm mundurowy w wyznaczonym czasie.
- Posiada pełne umundurowanie, potrafi o nie zadbać. Zna symbolikę elementów munduru, rozróżnia stopnie i funkcje.
- Zna musztrę pojedynczego skauta, potrafi się zameldować. Poprowadził musztrę zastępu.
- Potrafi zaśpiewać piosenkę marszową.

ŁĄCZNIK

- Przekazał ustny meldunek lub list do adresata poprawnie i w wyznaczonym terminie. Samodzielnie nadał na pocztę list polecony i paczkę.
- Odebrał i wysłał wiadomość pocztą elektroniczną.
- Samodzielnie odebrał wiadomość od lidera i przekazał ją wszystkim osobom z zastępu.
- Pełnił służbę łącznika w czasie gry terenowej, zwiadu, wycieczki lub innej imprezy.

JĘZYK INDIAN

- Znalazł książkę/strony www na temat języka migowego Indian i zapoznał się z nimi.
- Opracował z zastępem słownik 30 migów indiańskich.
- Posługuje się migami indiańskimi w zastępie.
- Wymyślił pięć migów i wprowadził je w zastępie.

PIONIERKA

LINY

- Nauczył się wykonywać trzy węzły: ósemkę, wyblinkę i płaski (prosty).
  - Umie klarować liny. Potrafi zakończyć linę naturalną i sztuczną.
  - Wie, jak dbać o liny, jak rozpoznać ich uszkodzenie i jak je naprawić.
  - Zna 3 sposoby zastosowania lin w życiu codziennym i w przemyśle.
- Powiedział i zademonstrował to na zbiórce zastępu.

KUCHCIK

- Przygotował posiłek swojej rodzinie i jakiś prosty swojemu zastępowi.
- Zrobił całonocne menu i uzyskał zatwierdzenie od przybocznego lub Rodziców. Menu powinno być zaplanowane zgodnie z zasadami zdrowego odżywiania.
- Przez miesiąc robił sobie śniadanie do szkoły.
- Posprzątał po posiłku, wyczyścił kociołek lub menażkę z sadzy.

DREWNO

- Potrafi rozpałić ognisko jedną zapałką korzystając z wcześniej przygotowanej samodzielnie rozpałki wstępnej.
- Poznał różne rodzaje stosów ogniskowych, nauczył się je układać.
- Poznał zasady przechowywania zapałek. Zabezpieczył zapałki i zrobił własne paliwko do rozpalania.
- Razem z zastępem przygotował drewno na cały biwak - zadbali o jego dobrą jakość.

TECHNIK OBOZOWY

- Był przynajmniej na jednym obozie, nocując pod namiotem.
- Rozłożył i złożył w zespole 2-3-osobowym dwa różne namioty. Zna zasady składania, konserwowania i przechowywania namiotów. Naprawił proste uszkodzenie namiotu.
- Ma własną finkę, scyzoryk. Potrafi się posługiwać piłą, nożem, siekierą. Zrobił własną łaskę skautową i ją ozdobił.
- Wykonał w zespole 2-3-osobowym jedno urządzenie obozowe (np. półka, pryczka, trójnóg, stojak na plecak) i jeden element budownictwa obozowego (brama, tablica ogłoszeniowa, oznakowanie terenu obozu itp.).

PUSZCZAŃSTWO

ZIELARZ

- Wybrał się z zastępem na grzyby. Odnalazł w atlasie i nazwał rodzaje znalezionych grzybów.
- Przygotował do apteczki domowej zestaw pięciu ziół oraz krótki opis ich stosowania.
- Przyrządził ziołowy środek przydatny w leczeniu, kosmetyce lub w gospodarstwie domowym.
- Brał udział w wykonywaniu przetworów. Poznał co najmniej trzy sposoby konserwowania żywności.

PŁOMYK

- Rozpalił ognisko za pomocą szkła powiększającego.
- Dowiedział się, jak można przechowywać i przenosić ogień. Wykonał własną hubkę.
- Poznał przepisy przeciwpożarowe na biwakach i obozach. Wie, gdzie można palić ogniska w lesie i na jakich zasadach. Potrafi bezpiecznie zagaścić ognisko.
- Potrafi rozpaścić i zagaścić ognisko na łące, nie pozostawiając po sobie śladów.

SOPELEK

- Był na obozie zimowym. W trakcie obozu wziął udział w zajęciach na śniegu (podchody, bieg patrolowy, olimpiada sportowa).
- Wie, jak zabezpieczyć się przed przemarznięciem i przemoczeniem. Odpowiednio ubierał się na śnieg. Potrafi zadbać o swoje buty w zimie (konserwować i suszyć).
- Zbudował z zastępem igloo. Zna zasady jego budowania.
- Skompletował na wycieczkę zimową właściwy ekwipunek: ubranie, pożywienie, sprzęt. Wie, jakie elementy ekwipunku są w zimie niezbędne i dlaczego.

CHATKA ROBINSONA

- Rozbił samodzielnie mały namiot, a z zastępem namiot duży.
- Zamaskował teren biwaku i umiejętnie posprzątał swoje miejsce biwakowe.
- Potrafi zbudować legowisko pod pałatką i namiot z dwóch pałatek.
- Z zastępem odbył całonocną wycieczkę po lesie, z dala od ludzi, obserwując życie lasu.

SPORT

ZNAWCA DYSCYPLINY OLIMPIJSKIEJ

- Przeczytał z Rodzicami werset I Kor. 9:24 i porozmawiał o tym, jakie nastawienie do treningów powinni mieć sportowcy. Wspólnie ustalili, czy i jak może rozwijać się w jakiejś dyscyplinie sportu.
- Interesuje się olimpijską dyscypliną sportu. Był na min. 10 zajęciach dodatkowych, treningach, na których rozwijał się w tej dyscyplinie.
- Brał udział jako zawodnik w jakimś wydarzeniu sportowym z tej dyscypliny: turniej, rozgrywki, mecz międzyszkolny itp.
- Przedstawił podstawowe zasady tej dyscypliny na zbiórce, obozie, biwaku i opowiedział zastępowi, co jest pasjonującego w tym sporcie. Przygotował i opowiedział o najciekawszych ostatnich wydarzeniach i sportowcach z tej dyscypliny.

SILNE CIAŁO

- Przez miesiąc wykonywał trzy ćwiczenia fizyczne cztery razy w tygodniu.
- Poprowadził rozgrzewkę na lekcji w-f lub obozie.
- Poznał zasady i nauczył się grać w grę sportową nieolimpijską.
- Nauczył zastęp zasad tej gry i zagrał w nią wspólnie z zastępem.

ZABAWY ZIMĄ

- Nauczył się jeździć na łyżwach, sankach lub nartach.
- Wie, jak zakonserwować i dbać o sportowy sprzęt zimowy.
- Zadbął o swój sprzęt.
- Razem z zastępem był na lodowisku, stoku zjazdowym, saneczkowym.

PŁYWACZEK

- Przeplłynął 100 metrów, w tym połowę na plecach.
- Wytrzymał pod wodą 20 sekund.
- Poznał zasady bezpieczeństwa i higieny kąpieli i przekazał je osobom z zastępu.
- Przez min. trzy miesiące systematycznie (raz na tydzień) chodził na basen. Był z zastępem na basenie i zademonstrował swoje umiejętności.

TERENOZNAWSTWO

W CHMURACH

- Potrafi rozpoznać i nazwać różne rodzaje chmur. Wie, jak powstają chmury, jak się przemieszczają i co zwiastują.
- Zmierzył temperaturę powietrza, wody, ciśnienie, ocenił kierunek i prędkość wiatru.
- Wykonał prosty przyrząd meteorologiczny, np. wiatromierz lub deszczomierz.
- Przez okres dwóch tygodni dokonywał pomiarów i obserwacji, prowadził dziennik pogody. Wyniki pokazał na zbiorce zastępu.

LEKKA STOPA

- Potrafi naśladować odgłosy przynajmniej jednego ptaka i jednego ssaka, żyjących dziko.
- Rozpoznał strony świata w terenie (odkrytym i zalesionym, w pogodny dzień i przy całkowitym zachmurzeniu) po naturalnych znakach.
- Rozpoznał w lesie ślady zwierząt, ludzi i pojazdów.
- Zapamiętał przebytą drogę w terenie leśnym i wrócił nią samodzielnie bez błędzenia.

KOMPASIK

- Wyznać strony świata za pomocą kompasu.
- Potrafi zorientować mapę według kompasu i wyznaczyć właściwy azymut.
- Przy pomocy kompasu dotarł do celu oddalonego o około dwa kilometry, mając za wskazówki tylko azymuty i odległości.
- Dokonał parokrokami pomiaru odcinka długości ok. jednego kilometra, przeliczył parokroki na metry.

ZNAKI PATROLOWE

- Zna podstawowe znaki topograficzne.
- Uczestniczył w biegu patrolowym, poruszając się po znakach patrolowych.
- Zna i posługiwał się w grach/biegach terenowych ok. 20 znakami patrolowymi.
- Uczestniczył w min. trzech grach terenowych.

WĘDRÓWKA

ŁAZIK

- Potrafi skompletować indywidualny ekwipunek turystyczny na wędrowkę.
- Uczestniczył w min. trzech wycieczkach, ubierając się stosownie do warunków terenowych i pogodowych.
- Potrafi zabezpieczyć się przed deszczem, przegrzaniem, otarciem stóp.
- Zna zasady poruszania się po drogach w czasie wycieczki oraz wie, jak zachować się podczas postoju.

WSKAZIDROGA

- Zna najbliższą okolicę zamieszkania i potrafi swobodnie się po niej poruszać.
- Wskazał drogę do urzędów, stacji PKP i PKS, najbliższych sklepów, posterunku policji, apteki itp.
- W czasie gry lub zwiadu orientował się w terenie i poprowadził do określonego miejsca. Odszukał wyznaczone miejsce lub obiekt.
- Poznał obiekt godny odwiedzenia (zabytek, pomnik, miejsce osobliwe) i opowiedział o nim na zbiórce zastępu.

KAJAKARZ

- Uczestniczył w spływie kajakowym.
- Potrafi wiosłować w kajaku dwuosobowym.
- Zademonstrował wsiadanie i wysiadanie z kajaka i pomostu oraz wie, jak przenosić kajak.
- Wziął udział w zbiórce na wodzie (kajaki, pontony, rowery wodne itp.) Zna zasady BHP na wodzie.

ROWER

- Umie jeździć na rowerze i zna zasady bezpiecznego poruszania się pieszych i rowerzystów po drogach.
- Zna budowę roweru i wie, jak należy go konserwować.
- Wie, jaka jest różnica między wymijaniem, omijaniem i wyprzedzaniem oraz zna zasady pierwszeństwa przejazdu.
- Wziął udział w wycieczce rowerowej.

CZYTELNICTWO

EWANGELIE

- Przeczytał wszystkie Ewangelie.
- Potrafi opowiedzieć o pięciu cudach, które uczynił Pan Jezus.
- Potrafi wymienić wszystkich dwunastu apostołów i powiedzieć, kim byli, zanim zostali uczniami Jezusa.
- Opowiedział na zbiórce jedną z przypowieści Pana Jezusa i wytłumaczył, co znaczyła.

BAJKI I BAŚNIE

- Przeczytał baśnie i bajki min. 10 autorów.
- Przeczytał młodszej osobie kilka bajek.
- Był w teatrze lalek na przedstawieniu bajki lub baśni.
- Ma swojego ulubionego autora. Opowiedział komuś swoją ulubioną bajkę.

MÓJ BOHATER

- Ma swojego ulubionego bohatera książkowego.
- Wyszukał i przeczytał min. trzy książki ze swoim bohaterem książkowym.
- Obejrzał film nakręcony na podstawie ulubionej książki.
- Przyniósł na zbiórkę książkę o swoim bohaterze, opowiedział o nim i zachęcił do czytania osoby z zastępu.

UMIEM CZYTAĆ

- Samodzielnie przeczytał książkę mającą 50 stron tekstu.
- Wypożyczył i przeczytał książkę z biblioteki szkolnej.
- Porozmawiał z Rodzicami o higienie czytania, zapobieganiu uszkodzenia wzroku. Wnioskami podzielił się na zbiórce zastępu.
- Przeczytał na głos domownikom najciekawszy fragment poznanej ostatnio książki.

HISTORIA

NAJBLIŻSI

- Odwiedził krewnych, żeby dowiedzieć się czegoś o historii rodziny, np. odwiedził babcię i wysłuchał jej historii z czasu, gdy była w jego wieku.
- Zrobił minialbum ciekawych zdjęć, na których byli wszyscy bliscy członkowie rodzin Rodziców. Opisał zdjęcia w tym albumie.
- Opisał najciekawszą historię z życia najstarszej osoby w rodzinie.
- Opowiedział zastępowi dawne historie rodzinne, które usłyszał od krewnych.

MÓJ REGION

- Był na wycieczce z zastępem lub z Rodzicami w historycznym miejscu w swoim mieście/ najbliższej okolicy.
- Zna pięć zabytków najbliższej okolicy. Dowiedział się o nich podstawowych informacji.
- Potrafi wymienić kilka potraw regionalnych ze swojego regionu oraz wie, jak się je przygotowuje.
- Opowiedział swojemu zastępowi, z czego słynie jego miejscowość/region.

RYCERZ

- Potrafi opowiedzieć, kim byli rycerze i jaki był kodeks rycerski.
- Wziął udział w zajęciach z odtwórstwa historycznego z okresu średniowiecza.
- Poznał historię Zawiszy Czarnego. Potrafi wymienić jeszcze min. pięciu innych znanych polskich rycerzy.
- Przeczytał książkę historyczną z okresu średniowiecza i opowiedział o jej bohaterze na zbiórce.

BI-PI

- Wie, skąd się wzięła i co oznacza tradycja węzełka na chuście. Przez miesiąc działał zgodnie z tą tradycją.
- Wziął udział w quizie na temat Bi-Pi i skautingu.
- Poznał życiorys gen. Roberta Baden-Powella.
- W czasie zbiórki opowiedział w ciekawy sposób jedną z historii Bi-Pi.

LOGIKA

PIONEK

- Wykazał się znajomością zasad gry w warcaby. Poznał i opowiedział na zbiórce historię powstania gry.
- Ćwiczył z Rodzicami lub rodzeństwem grę w warcaby przez miesiąc, w sumie 10 godzin (około 2 h tygodniowo).
- Zachęcił do gry w warcaby kolegów w zastępie, wytłumaczył zasady gry i pokazał, jak grać w warcaby.
- Pomógł w organizacji turnieju warcabowego w zastępie/drużynie.

KOMBINATOR

- Zna zasady gry i potrafi grać w co najmniej pięć gier planszowych (strategicznych bądź ekonomicznych, np. Pędzące Żółwie, Rummicub, Monopoly, Wsiąść do pociągu itp.).
- Wziął grę na biwak/obóz i zachęcił zastęp do gry w wolnym czasie.
- Zrobił z Rodzicami inwentaryzację gier w domu i zaproponował wspólne granie.
- Nauczył swój zastęp grać w swoją ulubioną grę planszową.

BYSTRZAK

- Zna zasady rozwiązywania sudoku.
- Przedstawił 10 zagadek logicznych na zbiórkach i pomógł kolegom je rozwiązać.
- Rozwiązał samodzielnie 20 łamigłówek sudoku.
- Nauczył kolegów w zastępie rozwiązywać sudoku.

DLACZEGO

- Porozmawiał z Rodzicami na trudny temat, np. Skąd się biorą dzieci? Dlaczego w domu nie wolno robić...? Dlaczego jednym wolno, a innym nie?
- Rozmawiając z jakąś osobą podał pięć argumentów na poparcie swojego twierdzenia.
- Poprowadził rokowania na zbiórce, dotyczące wyboru zastępowego lub przed podjęciem innej ważnej decyzji w zastępie.
- Na zbiórce poprowadził w zastępie dyskusję na temat: „Jakie zasady powinny panować w zastępie i dlaczego?”

POZNAWANIE ŚWIATA

JĘZYK OBCY

- Uczy się języka obcego i zna min. 200 słów w obcym języku.
- Nawiązał kontakt korespondencyjny z osobą z innego kraju. Otrzymał zwrotnie min. pięć kartek/listów. Pokazał je na zbiórce.
- Potrafi zadać 30 pytań w obcym języku i odpowiedzieć na nie.
- Nauczył osoby z zastępu pięciu zwrotów obcojęzycznych.

INNE KRAJE

- Był na wycieczce w innym kraju. Opowiedział o tym na zbiórce, pokazał zdjęcia i pamiątki.
- Przygotował trasę wycieczki zagranicznej do miasta w innym kraju. Spisał miejsca warte zobaczenia w tym mieście. Na zbiórce ciekawie opowiedział o tych miejscach.
- Rozpoznaje flagi wszystkich krajów w Europie.
- Interesuje się wybranym krajem w Europie - poznaje jego historię, kulturę, zwyczaje itp. Zrobił o nim prezentację i pokazał na zbiórce lub w szkole.

DZIENNIKARZ

- Wziął udział w redagowaniu pisma/gazetki skautowej lub szkolnej.
- Poznał cechy, jakimi powinni charakteryzować się dziennikarze oraz zasady, jakie obowiązują w ich zawodzie. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Zebrał materiał i napisał ciekawy artykuł o tematyce szczepowej lub skautowej.
- Przeprowadził wywiad lub sondę na określony temat. Wyniki przedstawił na zbiórce.

CHRZEŚCIJAŃSTWO

- Wie, co jest istotą chrześcijaństwa i skąd się wzięła nazwa.
- Zna na pamięć nicejsko-konstantynopolikańskie wyznanie wiary.
- Potrafi wytłumaczyć swoimi słowami istotę Trójcy Świętej i podwójną naturę Jezusa Chrystusa.
- Zna podstawowe informacje na temat swojego wyznania. Potrafi o nim opowiedzieć.

PRZYRODA

- Rozpoznał po sylwetkach, igłach i liściach 15 rodzimych polskich drzew.
- Zna min. 15 gatunków zwierząt prawnie chronionych w Polsce. Opowiedział o jednym gatunku na zbiórce.
- Studiuje życie fauny i flory w swojej okolicy. Potrafi wymienić miejsca występowania ciekawych roślin i zwierząt. Wskazał na pomnik przyrody w najbliższej okolicy.
- Samodzielnie lub z zastępem zasadził drzewko w pobliżu swojego domu, na działce lub przy szkole. Razem z zastępem był na wycieczce w ZOO.

SAMOZARADNOŚĆ

OSZCZĘDNY

- Przeczytał z Rodzicami werset I Tym. 6:8 i porozmawiał o tym, na czym polegają różnice pomiędzy potrzebami, życzeniami i zachciankami. Wspólnie ustalili potrzeby skauta.
- Zaoszczędził pieniądze na ustalony wcześniej z Rodzicami cel długoterminowy (min. sześć miesięcy).
- Ustalił w domu zasady oszczędnego gospodarowania: wodą, prądem, gazem itp. i sam je stosuje.
- Razem z Rodzicami podsumowali realizację zasad oszczędzania i ustalili kolejny cel oszczędzania długoterminowego.

MOJA PIERWSZAPRACA

- Przeczytał z Rodzicami werset II Tes. 3:10 i porozmawiał o tym, na czym polega praca oraz dlaczego powinno się pracować.
- Umówił się na wykonanie konkretnej płatnej pracy poza domem - co? za ile? kiedy? (dla sąsiadów, znajomych, dziadków) i wykonał ją na ustalonych zasadach.
- Ustalił z Rodzicami, co będzie jego pracą, którą wniesie coś dla rodziny i systematycznie przez okres miesiąca ją wykonywał.
- Razem z Rodzicami podsumował realizację prac i ustalił stałą pracę w domu, którą będzie wykonywał jako członek rodziny.

S.O.S.

- Porozmawiał z Rodzicami na temat bezpieczeństwa w domu. Wspólnie ustalili, co ma zrobić w przypadkach niebezpiecznych: pożaru, zagubienia się w mieście, zatrzaśnięcia się w domu/klasie/toalecie, zobaczenia osoby potrzebującej pomocy itp.
- Zna telefony alarmowe oraz wie, kiedy i jak ich użyć. Zna swoje dane (imię, nazwisko, adres) oraz dane kontaktowe do Rodziców (telefony, miejsca pracy). Udowodnił to.
- Wie, jak się zachować w przypadku zgubienia się na biwaku, wycieczce. Chodzi na biwaki lub do lasu z gwizdkiem.
- Razem z zastępem porozmawiali na temat niebezpiecznych sytuacji na zbiórkach i ustalili, jak będą działać. Zrobili symulację niebezpiecznej sytuacji i działali zgodnie z planem.

SAMOZARADNOŚĆ

ZDROWE CIAŁO

- Przez miesiąc codziennie wykonywał cztery zadania: mycie zębów, zmienianie bielizny, mycie rąk przed posiłkami i czesanie włosów.
- Ustalił z Rodzicami zasady oglądania telewizji, korzystania z komputera i godziny snu. Przestrzega ustalonych zasad.
- Przez okres miesiąca robi sobie śniadania do szkoły. Menu opracował z Rodzicami.
- Wyjaśnił grupie, na czym polega zdrowe odżywianie i dlaczego jest takie ważne.

DAM RADĘ

- Dokonał z osobą dorosłą przeglądu narzędzi w domu lub zastępie. Poznał nazwy i zastosowanie 10 z nich (klucze do śrub, wkręta, kombinerki, gumowy młotek, dłutko, piła, pilnik itp.).
- W pracach pionierskich posłużył się: piłą, toporkiem, młotkiem, nożem; potrafi je zakonserwować po zakończonej pracy.
- Nauczył się ostrzyć nóż i siekierę - zademonstrował to na zbiórce/biwaku.
- Z pomocą Rodzica wybrał przedmiot w domu i dokonał prostej naprawy.

TECHNOLOGIA

BAJTEK

- Korzystając z komputera połączył się z siecią. Podłączył wszystkie potrzebne urządzenia (myszkę, drukarkę, zasilacz).
- Wykonał podstawowe czynności na komputerze: napisał tekst w edytorze tekstu i wydrukował go tworzył katalogi, przenosił, kopiował i usuwał pliki, napisał i wysłał wiadomość e-mail.
- Znalazł potrzebne informacje w Internecie.
- Obsługując komputer przestrzegał zasad bezpiecznego użytkowania.

PIXEL

- Posiada własny aparat fotograficzny. Potrafi dopasować tryby fotografowania do danej sytuacji.
- Potrafi zgrać zdjęcia do pamięci komputera.
- Na zbiorce przedstawił album wykonanych przez siebie zdjęć.
- Nauczył fotografować innego skauta.

MÓJ ROBOT

- Zna środowisko Scratch lub innego języka do nauki programowania.
- Napisał prostą grę.
- Był na warsztatach z programowania.
- Na przykładzie gry takiej jak Minecraft pokazał, czego mogą nas nauczyć gry komputerowe oraz jakie zagrożenia niosą ze sobą.

SKĄD SIĘ BIERZE

- Wziął udział w wycieczce do zakładu rzemieślniczego.
- Przeczytał książkę, z której dowiedział się wielu rzeczy na tematy techniczne, do tej pory niezrozumiałe. Opowiedział na zbiorce o pięciu zaskakujących dla siebie odkryciach technicznych.
- Wziął udział w tematycznej imprezie etnograficznej lub był w muzeum techniki, gdzie poznał zasady działania archaicznych maszyn i urządzeń.
- Wyszukał i przedstawił na zbiorce ciekawe doświadczenie z chemii.

HARCE

PODCHODY

- Poznał zasady dowolnej gry terenowej, np. podchodów.
- Zapoznał się z pojęciem „znaki patrolowe”, nauczył się wybranych dwudziestu znaków patrolowych.
- Wymyślił grę z wykorzystaniem znaków patrolowych, możliwą do zrealizowania w najbliższym otoczeniu.
- Wykonał tablice dydaktyczne ze znakami patrolowymi lub zorganizował grę (przy pomocy osoby dorosłej) w najbliższym otoczeniu dla rodziny, przyjaciół lub zastępu. Zdał sprawozdanie.

PLĄSY

- Wyszukał, np. w Internecie, jeden nowy płas.
- Dowiedział się, czym są płasy i jakie mają znaczenie dla obrzędowości zastępu. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Nauczył się śpiewać i wykonywać poznany płas. Przeprowadził go na zbiórce.
- Nauczył zastęp lub inne osoby poznanego płasu, chętnie uczestniczy w zabawach z płasami, aktywizuje grupę w tym obszarze.

GRACZ

- Wyszukał, np. w Internecie, jedną grę niekonwencjonalną.
- Dowiedział się, czym są gry niekonwencjonalne. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Wymyślił własną grę niekonwencjonalną.
- Wykonał rekwizyty do gry, zaprezentował ją w zastępie, zaprosił do wspólnej gry/zabawy/rywalizacji.

HOPSASA

- Wyszukał, np. w Internecie, jedną grę mającą na celu integrację.
- Dowiedział się, co to jest integracja i dlaczego jest istotna w życiu skauta. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Dobrze poznał zasady i nauczył się gry integracyjnej, chętnie uczestniczy w podobnych zabawach.
- Przygotował i nauczył gry zastęp lub inne osoby, zaprosił do wspólnej gry/zabawy/rywalizacji.

PASJE I TALENTY

ZRÓB TO SAM

- Wykonał samodzielnie dowolną rękodzielniczą pracę (np. haft, rzeźba w mydle, modelarstwo).
- Do wykonania owego rękodzieła poszukał i zapoznał się z materiałami dydaktycznymi (np. obejrzał film instruktażowy na Youtube, uczestniczył w kursie, przeczytał w literaturze fachowej).
- Nauczył min. jedną osobę nowo poznanej techniki, w której wykonał swe rękodzieło.
- Zaprezentował swe rękodzieło i krótko zachęcił inne osoby z zastępu do prac twórczych (po co, dlaczego, korzyści).

PLASTUŚ

- Wykonał samodzielnie dowolną pracę plastyczną na wybrany przez siebie temat (np. malarstwo, grafika, kolaż, rysunek pastelami, rzeźbę, fotografię).
- Dowiedział się, co to są sztuki plastyczne.
- Wybrał się do galerii, Muzeum Narodowego lub na dowolny wernisaż prac plastycznych.
- Zaprezentował swą pracę plastyczną i krótko zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

LALKARZ

- Wykonał pacynkę, kukiełkę, marionetkę itp.
- Dowiedział się, jakie typy lalek są wykorzystywane w teatrze na całym świecie.
- Zachęcił drugą osobę do wykonania lalki.
- Zaprezentował na zbiórce (lub przedstawił w innym miejscu i zdał relację z wydarzenia) miniteatryku – wiersza, historyjki biblijnej itp.

GRAJEK

- Nauczył zastęp piosenki.
- Wysłuchał koncertu muzycznego.
- Uczy się grać na instrumencie lub wykonał prosty instrument muzyczny.
- Zrealizował minikoncert dla dowolnej grupy, na zbiórce zdał sprawozdanie, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

PASJE I TALENTY

W RYTMIE

- Wraz z innymi wystąpił z układem choreograficznym na dowolnej uroczystości.
- Przeczytał w Biblii opis tańca Miriam - rozumie, że taniec może być formą uwielbienia.
- Uczestniczył w zajęciach z rytmiki lub w zajęciach o podobnym charakterze.
- Zrelacjonował swój występ na zbiórce, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

PRZYJACIEL ROŚLIN

- Wyhodował roślinkę od sadzonki/nasionka do młodej roślinki.
- Dowiedział się, jakich warunków do rozwoju wymaga jego roślinka, gdzie rośnie w warunkach naturalnych.
- Wykonał tabliczkę do oznaczania roślin - umieścił na niej dane swojej hodowli.
- Zaprezentował swoją hodowlę, opisał przebieg rozwoju rośliny, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

HOBBYSTA

- Przygotował na zbiórkę minipokaz swojego hobby.
- Poznał słownictwo związane z hobby - kolekcjoner, hobbysta, pasja, talent - poznał „przypowieść o talentach”.
- W sposób uporządkowany poszerza swoją kolekcję.
- Opowiedział o swoim hobby na zbiórce, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

RODZINA

RODZEŃSTWO

- Przygotował jakiś drobiazg dla rodzeństwa na podstawie przeprowadzonego wcześniej wywiadu z rodzeństwem.
- Poznał lepiej swoje rodzeństwo, dowiedział się, co lubi, czego nie lubi, o czym marzy, czego się obawia.
- Przez tydzień modlił się o rodzeństwo w kontekście wiedzy, którą uzyskał w wywiadzie, starał się unikać konfliktów.
- Zaprezentował historię biblijnego rodzeństwa (pozytywną lub negatywną) – opowiedział, czego możemy się nauczyć na podanym przykładzie (np. Mojżesz, Miriam i Aaron, Szymon i Andrzej, Józef i Beniamin) lub powiedział inne świadectwo miłości i troski między rodzeństwem.

RODZICE

- Zastanowił się, w jakiej czynności codziennej mógłby być pomocny Rodzicom - przez miesiąc starał się sumiennie pomagać.
- Poznał lepiej swoich Rodziców, dowiedział się, co lubią, czego nie lubią, gdzie pracują, kim chcieli być będąc dziećmi, jakie mają marzenia.
- Przez tydzień modlił się o Rodziców, błogosławiąc im w kontekście wiedzy, którą uzyskał w wywiadzie.
- Zaprezentował historię biblijnych rodziców – opowiedział, czego możemy się nauczyć na podanym przykładzie (np. Abraham, Jakub, Jair) lub powiedział inne świadectwo miłości i troski rodzicielskiej.

DZIADKOWIE

- Napisał listy do Dziadków.
- Poznał lepiej swoich Dziadków, porozmawiał z nimi osobiście lub opowiedzieli mu Rodzice - dowiedział się, co lubią, czego nie lubią czy chorują, kim chcieli być będąc dziećmi, jakie mają marzenia.
- Przez tydzień modlił się o Dziadków, błogosławiąc im w kontekście wiedzy, którą uzyskał w wywiadzie.
- Opowiedział na zbiórce jakąś ciekawą historię o swoich Dziadkach.

RODZINA

KUZYNI

- Stworzył „rodzinną siatkę” kuzynostwa - uwzględnił w niej informację, w jaki sposób jest spokrewniony, kiedy są urodziny kuzynostwa i gdzie mieszkają.
- Poznał lepiej wybranego kuzyna/wybraną kuzynkę - dowiedział się, co lubi, czego nie lubi, o czym marzy, czego się obawia.
- Przez tydzień modlił się o kuzynostwo w kontekście wiedzy, którą uzyskał przy tworzeniu „rodzinnej siatki”.
- Opowiedział na zbiorce jakąś ciekawą historię o swoich kuzynach.

SPOŁECZEŃSTWO

OBYWATEL

- Zna krótką historię Polski (kluczowe daty i postaci) i mapę Polski (granice, województwa, największe miasta, regiony itp.).
- Zna hymn państwowy, wie, jak się należy zachowywać w czasie wykonywania hymnu, zna godło, stolicę państwa, flagę.
- Wybrał z Biblii i nauczył się wersetu modlitwy o swój kraj, aktywizuje rodzinę do uczestnictwa w świętach państwowych i do modlitwy o Polskę.
- Zrealizował wraz z zastępem zbiórkę związaną z tematyką obywatelską (miał swoje zadanie) - święto narodowe, historia Polski itp.

PYZA WĘDROWNICZKA

- Przygotował na zbiórkę wiadomości dotyczące swojej małej ojczyzny: gwara, reportaży z muzeum etnograficznego, lokalne potrawy itp.
- Wie, w jakim regionie mieszka, czym on się charakteryzuje i zna stolicę regionu.
- Wziął udział w dowolnym święcie regionalnym.
- Na zbiórce podzielił się zdobytą wiedzą na temat regionu.

MAŁY SĄSIAD

- Wymyślił i zrealizował drobną akcję pomocy sąsiedzkiej (pomoc samotnej starszej osobie, posprzątanie placu zabaw itp.).
- Na zbiórce wyjaśnił skautom pojęcia: akcja charytatywna i wolontariusz.
- Cechuje go wrażliwość na potrzeby innych, zrobił rozpoznanie, kto w sąsiedztwie potrzebuje pomocy.
- Brał udział w zespołowej akcji pomocy sąsiedzkiej.

ZAWODY

- Przeprowadził wywiad z członkiem rodziny, który w jego ocenie wykonuje ciekawy zawód.
- Wie, czym zajmują się zawodowo jego Rodzice, umie opowiedzieć o ich pracy.
- Poszukał informacji w Internecie (lub zapytał kogoś), czym są zawody ginące.
- Zaprezentował na zbiórce zdobyte informacje.

OCHRONA ŚRODOWISKA

- Segreguje śmieci w swoim domu.
- Uzbierał 50 zł ze sprzedaży surowców wtórnych.
- Brał udział w akcji sprzątania lasów, parków itp.
- Wziął udział w zbiórce, prelekcji, spotkaniu o tematyce ekologicznej.

SZCZEP

IGIEŁKA

- Zna kilka ściegów, potrafi przyszyć guzik i naszywkę. Umiejętności zaprezentował.
- Poszerzył wiedzę na temat nazwy zastępu.
- Współuczestniczył w tworzeniu okrzyku i piosenki zastępu.
- Zaprojektował wraz z zastępem proporzec zastępu. Szył, haftował - czynnie uczestniczył w tworzeniu proporca zastępu.

STARTER

- Zapoznał się z kroniką zastępu lub w innej formie poznał historię zastępu i jego obrzędowość.
- Opowiedział dwóm osobom z klasy o RR i zachęcił do przyścia na zbiórkę.
- Przygotował i zaprezentował na zbiórce w formie pracy plastyczno-literackiej reportaż z wybranej zbiórki.

ISKIERKA

- Zna wszystkie osoby z zastępu. Zaproponował wspólne spotkanie zastępu poza zbiórkami.
- Zapoznał się z kroniką szczepu lub w innej formie poznał historię szczepu.
- Przez min. pół roku brał udział we wszystkich zbiórkach i akcjach swojego zastępu (biwaki, obozy, spotkania). Aktywnie w nich uczestniczył.
- Współuczestniczył wraz z zastępem w organizacji imprezy szczepowej.

ZUCH

- Przeprowadził wywiad z rówieśnikiem z innej organizacji skautowej.
- Poznał Prawo wybranej organizacji skautowej, innej niż RR.
- Porównał Prawo RR z Prawem innej organizacji skautowej, opowiedział o swych spostrzeżeniach na zbiórce.
- Przedstawił na zbiórce zgromadzone informacje na temat innej organizacji harcerskiej.

SZKOŁA - GRUPA RÓWIEŚNICZA

ZNAJOMEK

- Przedstawił się w nowym otoczeniu – powiedział, jak się nazywa, co lubi, jakie ma hobby, co potrafi najlepiej itp. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Zna wszystkie osoby z klasy - potrafi o każdym z nich coś powiedzieć (co lubi, czy ma rodzeństwo, jakie ma hobby itp.).
- Poznał trzy nowe osoby w swoim wieku. Sam wyszedł z inicjatywą poznania się.
- Przygotował drobny prezent dla wybranego kolegi/wybranej koleżanki.

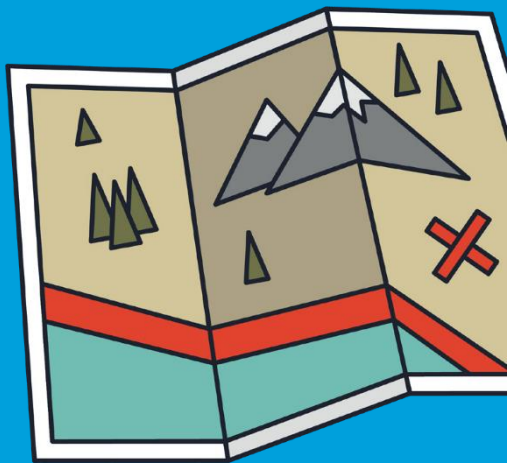
POMAGAM W SZKOLE

- Sumiennie wypełnia powierzone mu funkcje klasowe.
- Zapoznał się z prawami i obowiązkami ucznia w swojej szkole.
- Dowiedział się od wychowawcy, jak może pomóc w pracach szkolnych. Pomógł w konkretnej sytuacji.
- Współuczestniczył w organizacji dowolnego przedsięwzięcia klasowego.

EMBLEMAT

- Zademonstrował wśród rówieśników jedną umiejętność skautową.
- Zaprosił osobę z klasy na zbiórkę lub akcję organizowaną przez RR.
- Dbą o mundur, w dniu mundurowym zakłada go do szkoły.
- Zaprezentował w szkole organizację RR poprzez prezentację swojego zastępu (w formie opowiadania).

ZWIADOWCY

8. SPRAWNOŚCI NIEBIESKIE

II poziom - Zwiadowcy

BIBLIA

ARKA NOEGO

- Przeczytał I Mojż. 7-8. Zastanowił się, co wie na temat biblijnego potopu.
- Znalazł film chrześcijański i literaturę na temat dowodów na prawdziwość istnienia biblijnego potopu i Arki Noego. Zaproponował zastępowi obejrzenie filmu na ten temat.
- Przedstawił na zbiórce prezentację ciekawostki przyrodniczej, która potwierdza biblijny potop.
- Wyjaśnił na zbiórce zastępu, jakie zmiany nastąpiły w przyrodzie na skutek potopu.

HISTORIE BIBLIJNE

- Przeczytał historię Jozjasza z II Król. 22-23. Zastanowił się, jak Jozjasz traktował Boże Słowo. Porozmawiał o tym z liderem lub Rodzicami.
- Przeszedł kurs biblijny (w kościele lub przez Internet).
- Wziął udział w quizie/turnieju z zakresu wiedzy biblijnej.
- Opowiedział na zbiórce, czym dla niego jest Biblia i jaki wpływ ma na jego życie to, co jest w niej zapisane.

PRZYPowieści

- Przeczytał wszystkie przypowieści Jezusa z wybranej Ewangelii, wybrał ulubioną i porozmawiał o niej z Rodzicami lub liderem.
- Nauczył się opowiadać pięć przypowieści, których użył Jezus. Potrafi wytłumaczyć, o czym one mówią.
- Przeczytał i przemyślał Przyp. 17-27. Nauczył się na pamięć 10 wybranych wersetów.
- Wraz ze swoim zastępem przygotował dla młodszego zastępu scenkę/teatrzyk, przedstawiające jedną z przypowieści Jezusa i wytłumaczył własnymi słowami, czego ta przypowieść dotyczyła.

HISTORYCZNOŚĆ BIBLII

- Przeczytał fragment z Łuk. 3:1-2. Dowiedział się, kim były osoby tam wymienione i opowiedział o nich na zbiórce.
- Wie, co znaczy słowo „Biblia”, jak powstała, ile ksiąg zawiera i jak jest podzielona. Dowiedział się, jak nazywa się najstarsze tłumaczenie Biblii w języku polskim.
- Opowiedział na zbiórce, jak i kiedy powstał kanon Starego i Nowego Testamentu.
- Przeczytał książkę historyczną o jakiejś osobie lub wydarzeniu mającym miejsce w Biblii. Opowiedział o nim na zbiórce.

MISJA

EWANGELISTA

- Zna na pamięć wersety, które mówią o drodze człowieka do Boga (np. „droga rzymska”: Rzym. 3:23; 6:23; 5:8; 10:9; 10:13; 5:1; 8:1; 8:38-39).
- Przeczytał biografię znanego ewangelisty czasów nowożytnych i opowiedział o nim na zbiórce.
- Brał udział w ewangelizacji jako duchowy doradca.
- Przygotował i powiedział poselstwo na temat potrzeby osobistego nowonarodzenia.

BÓG DZIAŁA

- Przeczytał i rozważył fragment z Jan 5:15-17. Zastanowił się, w jaki sposób Bóg działa dzisiaj.
- Przeczytał książkę będącą świadectwem, jak Bóg wciąż działa na Ziemi. Opowiedział o niej na zbiórce i zachęcił innych do jej przeczytania.
- Opowiedział na zbiórce świadectwo z Bożego działania w jego życiu/w jego rodzinie.
- Wziął udział w spotkaniu, na którym wierzący dzielili się świadectwami, w jaki sposób Bóg działa w ich życiu.

WIERZĄCY - KTO TO TAKI?

- Przeczytał fragmenty Rzym. 10:17 i I Kor. 2:4-5. Porozmawiał z liderem lub Rodzicem na temat wiary - skąd się bierze i na czym się opiera?
- Zaproponował w domu rozmowę na temat fragmentu z Jan 13:34-35. W trakcie rozmowy spisał wnioski - w jaki sposób będą okazywać sobie miłość?
- Na spotkaniu kilku osób powiedział, że jest chrześcijaninem i co to znaczy.
- Opowiedział na zbiórce o pięciu cechach, które powinny charakteryzować chrześcijan - poparł swoją wypowiedź cytatami z Biblii.

OWOCE

- Nauczył się na pamięć wersetu Gal. 5:22. Porozmawiał z Rodzicem lub liderem, jakie owoce wydaje w swoim życiu.
- Wymyślił i zrealizował dwa zadania, dzięki którym objawił się w jego życiu mało widoczny owoc Ducha.
- Wziął udział w spotkaniu, na którym omawiano fragment Gal. 5:24-26. Zrobił notatki na temat: „Jak żyć według Ducha?”.
- Przygotował i powiedział poselstwo na temat jednego z owoców Ducha.

POBOŻNOŚĆ

DZIEŃ ŚWIĘTY

- Przeczytał fragment I Mojż. 2:1-3. Zastanowił się, jak powinno się odpoczywać siódmego dnia. Dowiedział się, dlaczego chrześcijanie odpoczywają w niedzielę.
- Przez trzy miesiące odpoczywał w niedzielę. Wszystkie prace i obowiązki wykonywał w tygodniu.
- W trakcie trzech miesięcy robił notatki z kazań niedzielnych w swoim kościele. W domu czytał i rozważał wersety, które były czytane na nabożeństwach.
- Podzielił się na zbiórce zastępu wnioskami z okresu, kiedy nie wykonywał żadnej pracy w niedzielę.

POST

- Przeczytał fragmenty: Mat. 6:16-18 i Izaj. 58:1-12. Zastanowił się, jakimi zasadami powinien się kierować chrześcijanin w trakcie postu i porozmawiał o tym z Rodzicem lub liderem. Dowiedział się, co post wnosi do chrześcijańskiego życia i jakie są formy postu.
- Systematycznie przez miesiąc pościł raz w tygodniu i modlił się w konkretnej intencji.
- Przez miesiąc świadomie rezygnował z jednej rzeczy (słodycze, telewizja, komputer itp.), a zaoszczędzony czas poświęcał na relację z Bogiem: modlitwę, czytanie i studium Biblii.
- Opowiedział na zbiórce zastępu, czym jest post i opowiedział o swoim czasie postu.

OFIARNOŚĆ

- Przeczytał fragment II Kor. 9:5-9. Zastanowił się, jak wyglądają biblijne motywacje dawcy.
- W modlitwie podjął decyzję, kogo i w jaki sposób pobłogosławi jakimś darem.
- Przez pięć tygodni z rzędu ofiarowywał coś komuś w tajemnicy. Opowiedział o tym tylko liderowi bądź Rodzicom.
- Przez pół roku zbierał środki finansowe i ofiarował je na określony cel dobroczynny. Dowiedział się, czym jest biblijna jałmużna i opowiedział o tym na zbiórce.

NIE JEST MI OBOJĘTNE

- Przeczytał fragment I Tym. 4:12-16. Zastanowił się, jak sam może rozwijać się duchowo.
- Wymyślił i zrealizował miesięczny plan samorozwoju duchowego. Wnioskami podzielił się z liderem/Rodzicem.
- Przez trzy miesiące robił notatki z kazań w kościele i rozważał, co Bóg chciałby przez te kazania mu powiedzieć osobiście.
- Pomógł przeprowadzić zajęcia na lekcji religii/w szkole niedzielnej. Wykonał konkretną pracę i opowiedział o tym na zbiórce.

SAMODYSCYPLINA

MODLITWA W RODZINIE

- Przeczytał fragment Dz. 1:13-14. Zastanowił się, co jest szczególnego we wspólnej modlitwie. Dowiedział się, jaka jest obietnica dla tych, którzy uzgodnią swoje prośby przed Bogiem.
- Dowiedział się od kogoś z rodziny (dziadków, kuzynów itp.), o co mógłby się modlić i robił to systematycznie przez miesiąc.
- Zrobił pisemną listę modlitewną całej rodziny i według tej listy proponował wspólne modlitwy. Spisywał świadectwa wysłuchanych modlitw.
- Zaproponował wspólne rodzinne modlitwy wieczorne i min. dwa razy w tygodniu przez miesiąc prowadził te spotkania modlitewne.

ROZWAŻANIE

- Przez miesiąc codziennie czytał i rozważał jeden rozdział z księgi Przypowieści Salomona.
- Codziennie notował ważne wskazówki dla siebie, znalezione w Biblii, które mogą mu pomóc w życiu chrześcijańskim.
- Ukończył kurs biblijny dla dzieci w kościele bądź w Internecie.
- Na podstawie rozważań biblijnych przygotował poselstwo i powiedział je na zbiórce.

CHWAT

- Słowo „chwat” jest złożone z pierwszych liter następujących cech charakteru: C-cnota (postępowanie zgodne z zasadami moralnymi), H-hart (wytrwałość wobec przeciwności losu), W-wola (siła woli, umiejętność konsekwentnego dążenia do celu), A-altruizm (poświęcanie swoich talentów na rzecz innych), T-tężyzna (ćwiczenie sprawnego i wytrzymałego ciała i ducha).
- Opracował zadania, dla każdej litery po jednym, które pomogły mu rozwinąć te cechy (powinny to być zadania realizowane specjalnie na potrzeby tej sprawności, nie powtarzające się przy zdobywaniu innych sprawności i stopnia).
- Przedstawił zadania liderowi lub Rodzicowi, którzy motywowali go podczas wykonywania zadań. Poszczególne zadania omówił w trakcie realizacji.
- Po zakończeniu próby opowiedział świadectwo na zbiórce/biwaku, w jaki sposób Bóg pomagał mu w realizacji zadań.

CO MÓWIĘ

- Nauczył się na pamięć wersetu Efez. 4:27. Zastanowił się, co może zrobić, aby żyć w zgodzie z tym werselem.
- Ma sprecyzowane zasady wyrażania się - nie przeklina i mówi o tym innym. Przestrzega tych zasad.
- Rozmawiał z Rodzicami lub liderem, jakie konsekwencje niesie kłamstwo. Jest prawdopodobny.
- Opowiedział na zbiórce budującą historię, jak radzi sobie wśród rówieśników z czystością języka.

SŁUŻBA INNYM

POMOCNA DŁOŃ

- Przeczytał werset I Tym. 1:8. W modlitwie odebrał, w jaki sposób może u siebie w domu realizować biblijną prawdę z tego wersetu. Wnioskami podzielił się z Rodzicami lub liderem.
- Na podstawie biblijnej prawdy ustalił systematyczne zadanie, które wykonywał przez min. miesiąc, np. opiekował się młodszym rodzeństwem przez 8 h tygodniowo, wyręczał inną osobę w domowych obowiązkach.
- Zrealizował samodzielnie okazjonalne zadanie w domu, wykazując się odpowiedzialnością, np. opiekował się chorym domownikiem (podawał posiłki, lekarstwa, umilał czas), pomagał Rodzicom w organizacji rodzinnego wydarzenia (remont, uroczystość).
- Podsumował swoje zadania i opisał, jak mu poszło. O wnioskach porozmawiał z liderem lub Rodzicami. Ustalił plan zadań na przyszłość - jak chciałby zadbać o domowników z własnej woli?

POMOC SĄSIEDZKA

- Przeczytał werset Przyp. 27:10. W modlitwie odebrał, co dla niego może oznaczać ten werset. Porozmawiał z Rodzicami, w jaki sposób mógłby się stać lepszym sąsiadem. Ustalił z Rodzicami, z kim z sąsiedztwa się zapozna i co dla niego robi.
- Codziennie przez tydzień lub raz w tygodniu przez miesiąc modlił się o sąsiada i pomagał mu w jakiejś pracy.
- Po wykonanej pracy dla sąsiada lub w trakcie porozmawiał z nim i nawiązywał relację.
- Opowiedział zastępowi, jak pomagał sąsiadowi i jaka była jego reakcja.

POMOCNIK PRZYBOCZNEGO

- Przeczytał II Mojż. 18 i w modlitwie rozważał, dlaczego Mojżesz potrzebował wielu liderów i jak to się przekłada na szczepe. Dowiedział się, jakie są zadania zastępowego i podzastępowego. Porozmawiał z przybocznym i ustalił, w jaki sposób mógłby pomóc w pracach zastępu lub szczepu.
- Systematycznie (min. na czterech zbiorkach) wykonywał zadanie ustalone z przybocznym.
- Samodzielnie wymyślił i wykonał zadanie, przez które pomógł w służbie jakiemuś liderowi w szczepie.
- Opowiedział w zastępie jakąś biblijną historię o przywódcy, który najpierw komuś pomagał w służbie i podzielił się swoim doświadczeniem, jak pomagał w szczepie.

SŁUŻBA INNYM

HIGIENISTA

- Przeczytał fragment Łuk. 10:30-37. Zastanowił się, co wie na temat opatrywania ran i jak pogłębić swoją wiedzę i umiejętności w tym zakresie. Wziął udział w zbiórce na temat samarytanki i pierwszej pomocy.
- Poznał zasady kompletowania apteczki i skompletował apteczkę zastępu. Zaradził na zbiórkach w prostych przypadkach skaleczenia, stłuczenia, krwotoku z nosa, ukąszenia przez owady. Zmierzył temperaturę chorego i ustalił, czy jest właściwa.
- Zabezpieczył się na biwaku przed udarem, odwodnieniem i odparzeniem nóg lub przed przeziębieniem i odmrożeniem na zimowisku. Opowiedział innym, jak się to robi.
- Był odpowiedzialny za apteczkę zastępu przez pięć zbiórek. Pokazał i wyjaśnił zastępowi, do czego służą rzeczy w apteczce zastępu.

SŁUŻBA W KOŚCIELE

POMOCNIK W KOŚCIELE

- Przeczytał fragment I Tym 3:14-16. Zastanowił się, co wie na temat swojego kościoła i jak należy się w nim zachowywać. O wnioskach porozmawiał z Rodzicami lub liderem.
- Zapoznał się ze służbami w swoim kościele – wie, ile ich jest i poznał liderów służb.
- Wykonał pięć prac na rzecz kościoła.
- Zaprezentował na zbiórce lub spotkaniu błogosławieństwa wynikające ze służby chrześcijańskiej.

NIEWIDZIALNA RĘKA

- Przeczytał fragment Mat. 6:1-6. Zastanowił się, komu może w tajemnicy pomóc. O wnioskach porozmawiał z Rodzicami lub liderem.
- Podarował w tajemnicy swoją cenną rzecz osobie potrzebującej z kościoła.
- Przez okres miesiąca systematycznie pomagał komuś z kościoła, w tajemnicy wykonując za niego jakąś pracę.
- Z zastępem przygotował i zrobił komuś ze swojego kościoła niespodziankę bez ujawniania, kto to zrobił.

RAZEM

- Przeczytał historię Dawida i Jonatana z I Sam. 17-20 i opowiedział o niej przyjacielowi z kościoła.
- W świadomy sposób zadbał o relację z przyjacielem z kościoła i spotykał się z nim systematycznie raz w tygodniu przez okres trzech miesięcy.
- Spędził min. pięć dni wakacji z przyjacielem z kościoła.
- Zaprezentował na zbiórce lub spotkaniu błogosławieństwa wynikające z przyjaźni.

DUCHOWNI

- Zrobił charakterystykę Apostoła Pawła na podstawie lektury Nowego Testamentu. Wypisał wersety z życia Apostoła i opisał, jakim był człowiekiem.
- Zaprosił duchownego z kościoła/wspólnoty na zbiórkę, biwak, akcję skautową i był gościnnie.
- Razem z 2-3 osobami pomógł duchownemu w jakiejś akcji kościelnej.
- Zaprosił duchownego z kościoła/wspólnoty na zbiórkę i poprosił o złożenie świadectwa z jego życia z młodości.

ALARM

MUSZTRA

- Zapoznał się z Regulaminem Musztry RRP.
- Nienagannie wydaje i wykonuje komendy.
- Przeprowadził zajęcia z musztry z zastępem lub drużyną.
- Brał udział w pokazie musztry zastępu lub drużyny.

SYGNALISTA

- Poznał alfabet Morse'a. Pełnił funkcję sygnalisty na biwaku, obozie.
- Opracował system sygnałów dla swojego zastępu. Sygnały wykorzystał na podchodach, zwiadzie, biwaku itp.
- Potrafił się porozumiewać za pomocą alfabetu semaforowego. Zademonstrował to.
- Przygotował dla zastępu grę z wykorzystaniem elementów sygnalizacji.

UMIEM MIGAĆ

- Nauczył się 100 migów z języka dla niesłyszących.
- Nauczył się alfabetu migowego i umie się nim posługiwać.
- Poprowadził na zbiorce zajęcia z języka migowego i nauczył zastęp 30 migów.
- Spotkał się z osobą głuchoniemą i nawiązał z nią kontakt za pomocą języka migowego.

PIONIERKA

WĘZŁY

- Nauczył się rozpoznawać i wiązać 10 węzłów i użył ich na zbiórkach czy biwaku.
- Zna pięć rodzajów stoperów. Umie je zastosować.
- Zna trzy sposoby zwijania lin. Umie je zastosować.
- Nauczył zastęp jednego ciekawego węzła. Zademonstrował, gdzie można go użyć.

KUCHARZ

- Zapoznał się z zasadami higieny i bezpieczeństwa podczas służby w kuchni. Przestrzega ich.
- Opracował menu na biwak i uzyskał zatwierdzenie od przybocznego lub Rodziców. Menu powinno być zaplanowane zgodnie z zasadami zdrowego odżywiania.
- Przygotował w terenie posiłek dla zastępu, korzystając z kuchni polowej lub turystycznej.
- Wie, jak przechowywać żywność w domu, na biwaku, na obozie.

OGNIKO

- Nauczył się rozpoznawać różne gatunki drewna, dowiedział się, czym się charakteryzują i jak się palą.
- Zastosował w praktyce przynajmniej trzy różne rodzaje ognisk, np. piramidę, wigwam i gwiazdę.
- Nauczył się zdobywać drewno i rozpałkę przy deszczowej pogodzie.
- Razem z 2-3 osobami był odpowiedzialny na biwaku za podtrzymywanie ognia.

WYGA OBOZOWY

- Był przynajmniej na czterech obozach, w tym na dwóch pod namiotem. Skompletował swój osobisty sprzęt obozowy/biwakowy: plecak, menażkę, niezbędnik, latarkę, karimatę i śpiwór.
- Samodzielnie zbudował: pryczę, stojak na plecak i półkę obozową.
- Razem z zastępem zorganizowali podstawowy sprzęt biwakowy zastępu: narzędzia, namiot, sprzęt kuchenny, apteczkę. Zadbali o transport tego sprzętu na biwak.
- Zbudował z zastępem budowlę obozowe/biwakowe: plac pracy, umywalnię, kuchnię, zadaszenie i latrynę.

PUSZCZAŃSTWO

ZBIERACZ

- Był na grzybobraniu. Rozpoznaje min. 10 gatunków grzybów jadalnych.
- Przygotował informację o 10 wybranych roślinach zielarskich oraz pięciu roślinach trujących, występujących w Polsce i przedstawił je na zbiórczastępu.
- Zna co najmniej 10 roślin jadalnych występujących dziko w naturze.
- Zrobił pięć przetworów z darów natury. Opowiedział o tym na zbiórce i poczęstował efektami swojej pracy.

OGNIK

- Rozpalił ognisko za pomocą krzesiwa i krzemienia.
- Przeniósł ogień z miejsca na miejsce oddalone o dwa kilometry, używając hubki.
- Rozpalił i dbał o ognisko przy namiocie/szałasie, dające mieszkańcom ciepło w nocy.
- Poznał sposoby gaszenia ognia w terenie bez sprzętu gaśniczego.

PRZETRWAĆ W ZIMIE

- Był z zastępem na jednodniowej wycieczce zimowej po opadach śniegu. Wziął udział w tropieniu zwierząt na śniegu.
- Wie, jak pomóc osobie przemarzniętej, przemoczonej. Ma własną folię termiczną i potrafi jej użyć.
- Zbudował własną jamę śnieżną i spędził w niej trzy godziny. Zna zasady budowania schronień w zimie.
- Przygotował podczas zimowej wycieczki ciepły posiłek.

SOBIERADEK

- Z zastępem zbudował szałas, w którym nocował.
- W pracach pionierskich umiejętnie posługiwał się nożem, toporkiem, piłą, młotkiem. Zna zasady ich konserwacji i przechowywania.
- Zaprojektował i wykonał drobny przedmiot pionierki obozowej (ławeczkę, drogowskaz, kosz na śmieci itp.).
- Z zastępem zaprojektował i zbudował miejsce biwakowe: sypialnię, kuchnię, umywalnię, toaletę, plac pracy.

SPORT

SPORTOWIEC

- Przeczytał fragment I Kor. 9:24-25. Modlił się o to, jaka powinna być jego postawa na treningach i poza nimi. Od czego powinien się wstrzymywać, aby być dobrym sportowcem? Porozmawiał o tym z Rodzicem lub liderem.
- Jest zawodnikiem klubu sportowego od min. roku. Brał udział w min. trzech wydarzeniach sportowych: turniej, rozgrywki.
- Wytłumaczył osobom z zastępu i zademonstrował min. pięć elementów technicznych gry w tę dyscyplinę. Zorganizował rozgrywki dla zastępu i był na nich sędzią.
- Podczas rozgrywek obozowych, drużynowych w tej dyscyplinie pełnił rolę trenera i podpowiadał grającym, co mają robić, aby odnieść sukces. Spostrzeżeniami z tego zadania podzielił się z liderem.

MÓJ SPORT

- Systematycznie poznaje i gra w gry nieolimpijskie.
- Zna zasady min. pięciu sportów indywidualnych.
- Zorganizował turniej indywidualny na zbiórce lub biwaku.
- Był na rozgrywkach nietypowego sportu i opowiedział o tym na zbiórce.

SPORT NA ZIMOWISKU

- Ma swój zimowy sprzęt sportowy (narty, łyżwy lub sanki) i dba o niego.
- Systematycznie (min. 10 razy w okresie zimy) uczestniczył w sporcie zimowym.
- Był uczestnikiem turnieju, zawodów w sporcie zimowym.
- Poprowadził zimowe zajęcia sportowe dla zastępu na obozie, biwaku.

MÓJ SPORT WODNY

- Zdobył Kartę Pływacką.
- Wziął udział w zawodach pływackich.
- Nauczył się zasad bezpiecznej kąpieli i pierwszej pomocy - przeprowadził pogadankę w zastępie.
- Systematycznie raz na tydzień chodzi na basen (przez min. pół roku).

TERENOZNAWSTWO

POGODYNKA

- Zna mechanizmy powstawania głównych zjawisk meteorologicznych: niżów, wyżów, wiatrów.
- Korzystał z przyrządów meteorologicznych: termometru, aneroidu, barografu, deszczomierza.
- Opisał wygląd i wysokość poszczególnych rodzajów chmur oraz zjawiska towarzyszące ich występowaniu.
- Przepowiedział pogodę na podstawie obserwacji zjawisk meteorologicznych, wskazań przyrządów, komunikatów i mapek synoptycznych.

ZWIADOWCA

- Przez lornetkę obserwował z ukrycia zwierzęta w lesie i w terenie otwartym. Potrafi wykonać wabik naśladujący dźwięk zwierzęcia i nawołujący je.
- Skrycie podszedł na obozie grupę osób i podsłuchał, o czym rozmawiają.
- Przeprowadził zwiad terenu - opisał dokładnie, co i gdzie zobaczył, posługując się miarami: czasu, odległości i kierunków świata.
- Nauczył zastęp rozpoznawać tropy i ślady min. 10 różnych zwierząt.

MAPA

- Wie, do czego służy legenda na mapie i jak przeliczać odległości według podziałki.
- Wyznaczył strony świata za pomocą słońca i gwiazd. Rozróżnił fazy księżyca. Wskazał najważniejsze gwiazdozbiory.
- Wziął udział w biegu na orientację. Potrafi czytać mapę bez użycia legendy.
- Wytoczył najłatwiejszą drogę dojścia do celu na mapie, spisując azymuty, odległości i biorąc pod uwagę warstwie, drogi, przeszkody itp.

JODEŁKA

- Doszedł do ustalonego celu, korzystając wyłącznie z jodełki (notatek do szkicu drogi z marszu).
- Wykonał szkic terenu z miejsca.
- Wykonał szkic terenu z podstawy.
- Na biwaku, obozie wykonał z zastępem mapę najbliższego terenu na podstawie szkicu drogi z marszu (żmijki).

WĘDRÓWKA

TRAMP

- Odbył co najmniej pięć samodzielnych wypraw w promieniu kilku kilometrów od miejsca zamieszkania.
- Poznał zasady bezpiecznego marszu: tempo, odpoczynek, obciążenie, przepisy ruchu drogowego.
- Zorganizował biwak zastępu, rozbijając go, a następnie likwidując bez pozostawienia śladów. Skompletował na ten biwak ekwipunek i prowiant.
- Przygotował informacje na temat miejsc godnych odwiedzenia w trakcie wędrówki z zastępem. Przedstawił zebrane informacje zastępowi.

PRZEWODNIK

- Poznał historię swojego regionu. Ciekawie przedstawił ją na zbiórce lub ognisku.
- Zna ciekawe miejsca, muzea, wystawy, pomniki w swojej okolicy.
- Opracował i przeprowadził wycieczkę zastępu po swojej okolicy, uwzględniając ciekawe miejsca i historie.
- Nawiązał niezbędne kontakty z gospodarzem terenu lub obiektów i placówek ujętych w opracowaniu propozycji trasy wycieczkowej.

WODNIAK

- Wziął udział w kilkudniowym spływie kajakowym/pontonowym. Wioślował w kajaku, szalupie lub łodzi na jedno i na dwa wiosła, na pych i na śrubę.
- Zademonstrował przybijanie do brzegu i manewry: kajakiem, pontonem i rowerem wodnym.
- Zna różne rodzaje sprzętu wodnego oraz wie, gdzie można nimi bezpiecznie pływać - zrobił prezentację dla zastępu.
- Z zastępem zbudował i zwodował prostą tratwę. Zna zasady konserwacji i naprawy kajaków, pontonów i łodzi.

ROWERZYSTA

- Zdobył Kartę Rowerową.
- Systematycznie od trzech miesięcy jeździ na rowerze (min. dwa razy na tydzień). Poznał całą okolicę, jeżdżąc na rowerze.
- Na zbiórce zastępu zrobił przegląd swojego roweru, wyczyścił go i zakonserwował.
- Brał udział w trzech wycieczkach rowerowych.

CZYTELNICTWO

NOWY TESTAMENT

- Przeczytał cały Nowy Testament.
- Systematycznie od miesiąca czyta Nowy Testament (jeden rozdział dziennie).
- Potrafi wymienić wszystkie Księgi Nowego Testamentu.
- Ma ulubionego bohatera z Nowego Testamentu - opowiedział o nim na zbiórce zastępu.

PRZYJACIEL KSIĄŻKI

- Systematycznie czyta książki. Zgromadził biblioteczkę ulubionych lektur/autorów.
- Brał udział w konkursie czytelniczym organizowanym w szkole lub drużynie.
- Wykonał drobne naprawy kilku książek (okładka, zakładka, podklejenie).
- Pomagał w bibliotece (porządkował katalogi, układał książki itp.).

MÓJ AUTOR

- Ma swojego ulubionego autora, przeczytał min. trzy jego książki.
- Zapoznał się z biografią ulubionego autora.
- Zrobił spis książek ulubionego autora i systematycznie dąży do przeczytania wszystkich.
- Zaprosił zastęp do obejrzenia ekranizacji książki ulubionego autora lub zrobił ciekawą prezentację na jego temat.

MÓL KSIĄŻKOWY

- Lubi czytać książki i robi to systematycznie.
- Wziął udział w konkursie pięknego czytania.
- Zadbał o higienę czytania. Przygotował wyciszone i dobrze oświetlone miejsce do czytania, z którego regularnie korzystał.
- Wykonywał regularnie pięć ćwiczeń poszerzających pole widzenia.

HISTORIA

DRZEWO GENEALOGICZNE

- Stworzył min. pięciopokoleniowe drzewo genealogiczne z uwzględnieniem dat i miejsc urodzin.
- Uporządkował rodzinne albumy, opisał zdjęcia.
- Przygotował w formie prezentacji gawędę na temat „Rodzinny bohater”, „Ta historia zdarzyła się w naszej rodzinie” itp.
- Współorganizował i uczestniczył w szczególnej rodzinnej imprezie lub wycieczce do ważnych dla rodziny miejsc.

FOLKLOR

- Wziął udział w imprezie folklorystycznej, gdzie dowiedział się o tradycjach z przeszłości.
- Wziął udział w zabawach lub warsztatach ze sztuki ludowej. Przedstawił na zbiórce to, co zrobił lub opowiedział, w czym brał udział.
- Wie, jak wygląda strój ludowy z jego regionu. Zna jeden taniec ludowy oraz potrafi wymienić kilka słów gwary ludowej.
- Wziął udział w przygotowaniu zbiórki, na której był pokazywany folklor własnego regionu.

PATRIOTA

- Zna historię flagi i godła polskiego. Potrafi zaśpiewać z pamięci cały „Mazurek Dąbrowskiego”.
- Opowiedział w ciekawy sposób na zbiórce zastępu o jednym ważnym dla Polski historycznym wydarzeniu (Odsiecz Wiedeńska, Bitwa pod Grunwaldem, Cud nad Wisłą, Obrona Westerplatte itp.).
- Zna wszystkich polskich noblistów. Potrafi w kilku zdaniach o każdym z nich coś powiedzieć.
- Zorganizował w zastępie/drużynie obchody jednego ze świąt narodowych, nawiązując w wieczornicy, grze lub biegu do wydarzeń z dawnych lat.

HISTORYK SKAUTINGU

- Zna symbolikę skautowej lilijki i koniczynki, wie, jak wyglądają i jaka jest ich historia.
- Wie, kiedy powstał skauting i kto go założył. Zna początki harcerstwa i RR w Polsce.
- Poznał życiorysy twórców skautingu, harcerstwa i RR. Opowiedział o jednym z nich na zbiórce zastępu.
- Przygotował i przeprowadził ciekawą prezentację i quiz dla młodszego zastępu na temat Bi-Pi i skautingu.

LOGIKA

SZACH MAT

- Wykazał się znajomością zasad gry w szachy: znajomością figur, ich ruchów i wartości. Orientuje się, kto obecnie jest w czołówce najlepszych szachistów świata.
- Brał udział w pięciu turniejach szachowych, organizowanych przez kluby szachowe lub inne organizacje.
- Pomógł w organizacji turnieju szachowego dla drużyny/szczepu.
- Zachęcił do gry w szachy osoby z zastępu, wytłumaczył zasady gry i pokazał, jak w nią grać.

STRATEG

- Zna zasady gry i potrafi grać w co najmniej 10 złożonych gier planszowych (strategiczne bądź ekonomiczne: Osadnicy z Catanu, Carcassonne, Monopoly itp.).
- Wziął grę na biwak/obóz i zachęcił zastęp do gry w wolnym czasie.
- Ma w domu spis wszystkich gier planszowych. Systematycznie w nie gra i wymienia się nimi z innymi osobami.
- Nauczył zastęp grać w jedną strategiczną grę karcianą.

MISTRZ ŁAMIGŁÓWEK

- Zna zasady rozwiązywania kakuro.
- Zna zasady i potrafi grać w co najmniej pięć dwuosobowych gier logicznych (Warcaby, Szachy, Abalone, Pentago, Link 4 (Connect 4), Pylos, Inside, Quixo, Backgammon, Rój, Quarto, Gobblet).
- Rozwiązał samodzielnie 20 łamigłówek kakuro.
- Zachęcił do rozwiązywania i nauczył rozwiązywać kakuro kolegów w zastępie.

UDOWODNIĘ

- Wyjaśnił zastępowi, dlaczego dyskusja jest dobrym sposobem rozwiązywania konfliktów.
- Wziął udział w dyskusji na jakiś temat. Wyjaśnił swój punkt widzenia na podstawie przytoczonych faktów, opinii i badań.
- Doprowadził do kompromisu strony mające różne interesy. Przedstawił rozwiązanie oraz argumenty potwierdzające korzyści dla obu stron.
- Przeprowadził dla zastępu debatę na temat istotny dla uczestników. Debatę podsumował i wyciągnął wnioski.

POZNAWANIE ŚWIATA

JĘZYKOZNAWCA

- Uczy się języka obcego od min. trzech lat i miał przez te lata ocenę bardzo dobrą lub celującą.
- Systematycznie koresponduje ze skautem z innego kraju w obcym języku.
- Na obozie międzynarodowym porozumiał się w obcym języku w sprawach życia codziennego.
- Wziął udział w olimpiadzie z języka obcego na szczelbun międzyszkolnym.

BYŁEM TAM

- Był na wycieczce/wakacjach w innym kraju. Zrobił prezentację i opowiedział (pokazał zdjęcia, pamiętki) na zbiórce o ciekawych miejscach, które zobaczył.
- Przygotował trasę wycieczki zagranicznej do pięciu miast w innym kraju. Spisał miejsca warte zobaczenia w tym mieście. Na zbiórce ciekawie opowiedział o tych miejscach.
- Wie, gdzie się znajdują i jaka jest stolica wszystkich krajów na świecie, rozpoznaje ich flagi.
- Był w co najmniej trzech krajach obcych w Europie. Opowiedział na zbiórce/w szkole ciekawe historie, zwyczaje, miejsca, które zobaczył i o których usłyszał w tych krajach.

REPORTER

- Przygotował min. trzy rzeczowe relacje z biwaku, wycieczki, obozu lub innej imprezy skautowej/szkolnej. Zaprezentował je w prasie lub na stronie www.
- Posługiwał się sprzętem reporterskim (magnetofon, aparat, kamera) w przygotowaniu reportażu z imprezy.
- Napisał reportaże na wybrany i zadany temat, ilustrując je rysunkami lub zdjęciami. Przedstawił je na zbiórce zastępu.
- Był komentatorem na wydarzeniu sportowym lub prowadzącym quiz, wieczór talentów lub inne wydarzenie z dużą publicznością.

ZNAM INNYCH

- Zna główne odłamy chrześcijaństwa. Potrafi je wymienić i krótko scharakteryzować.
- Dowiedział się, czym się charakteryzuje ruch charyzmatyczny i w jakich odłamach chrześcijaństwa ma miejsce.
- Poznał osobę uczęszczającą do innego kościoła chrześcijańskiego. Dowiedział się, jak w jego kościele przebiega nabożeństwo.
- Poznał i ciekawie opowiedział na zbiórce o wybranym wyznaniu chrześcijańskim.

POZNAWANIE ŚWIATA

PRZYRODNIK

- Był z zastępem na wycieczce lub wystawie o tematyce przyrodniczej.
- Ma ulubiony gatunek/rodzaj zwierząt lub roślin. Systematycznie poszerza swoją wiedzę i zbiera ciekawe materiały na ich temat. Pokazał je na zbiórce i w ciekawy sposób opowiedział o nich.
- Przedstawił na zbiórce trzy wybrane gatunki zwierząt występujących na świecie, zagrożonych wyginięciem („czerwona księga”).
- Odwiedził ZOO i Ogród Botaniczny na wiosnę i jesienią. Opowiedział na zbiórce, co się zmieniło w czasie pomiędzy wizytami.

SAMOZARADNOŚĆ

GOSPODARZ

- Przeczytał wersety: Ps. 24:1; I Tym. 6:8; I Piotr 3:3-4 i w modlitwie rozważył, jakie ma motywacje do posiadania różnych rzeczy. Porozmawiał o tym z liderem/Rodzicem i ustalił, jak powinien traktować rzeczy, które posiada.
- Z pomocą osoby dorosłej ustalił i realizował zasady i plan: dawania, wydawania i oszczędzania przez min. sześć miesięcy. Zrobił inwentaryzację swoich rzeczy, ustalił, co jest jego potrzebą, co życzeniem, a co zachcianką.
- Brał udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu akcji zarobkowej zastępu.
- Razem z liderem podsumował akcję zarobkową, a z Rodzicem sześć miesięcy zrealizowanego planu finansowego.

PRACOWNIK

- Przeczytał wersety: II Tes. 3:7-12 i w modlitwie rozważył, czy jest dobrym świadectwem w tej dziedzinie. Porozmawiał o tym z liderem/Rodzicem i ustalił, jaką pracę będzie wykonywał w domu.
- Umówił się na wykonanie konkretnej płatnej pracy poza domem - co? za ile? jak? kiedy? (dla sąsiadów, znajomych, dziadków) i wykonał ją na ustalonych zasadach.
- Spisał swoje obowiązki: domowe, szkolne, szczepowe itp. Ustalił swój tygodniowy plan, wpisując do niego czas na obowiązki, spotkania, relaks, hobby itp.
- Przez okres trzech miesięcy starał się żyć zgodnie z tygodniowym planem, spisując, co zrealizował. Podsumował ten okres z Rodzicami i wspólnie spisali wnioski na przyszłość.

BEZPIECZEŃSTWO

- Wziął udział w min. dwóch godzinnych zajęciach dotyczących 1 pomocy i BHP.
- Wziął udział w zajęciach przeciwpożarowych.
- Wie, jak się zachować w przypadku pożaru budynku, lasu, szkoły itp. Dowiedział się, jak wygląda sprzęt przeciwpożarowy stosowany na biwaku/obozie i jak się go używa.
- Razem z zastępem przeprowadził ćwiczenia, zorganizował zawody przeciwpożarowe dla skautów.

DBAM O SIEBIE

- Ustalił z Rodzicami, jakie i kiedy powinien jeść śniadania i przestrzega tych ustaleń. Sam robi sobie drugie śniadania do szkoły.
- Wybrał jeden sport, który uprawia systematycznie dwa razy w tygodniu (min. przez trzy miesiące).
- Wziął udział w zajęciach dotyczących uzależnień. Wie, dlaczego mają negatywny wpływ na organizm.
- Wskazał rówieśnikom korzyści płynące ze zdrowego stylu życia.

SAMOZARADNOŚĆ

MAJSTERKOWICZ

- Skompletował dla siebie zestaw 10 podstawowych narzędzi do majsterkowania. Potrafi się nimi bezpiecznie posługiwać.
- Poznał i nauczył się bezpiecznie używać pięciu elektronarzędzi (szlifierka, wiertarka, lutownica, wyrzynarka, wypalarka, ładowarka itp.).
- W zespole 2- 3-osobowym zaprojektował i wykonał z surowych elementów drewnianych i metalowych (arkusz blachy i płyta sklejk) skarbiec zastępu. Poszczególne etapy prac udokumentował zdjęciami.
- Wykonał prosty użytkowy przedmiot do domu: półkę, wieszak, skrzynkę i pokazał w zastępie. Dokonał dwóch drobnych napraw w domu.

TECHNOLOGIA

INTERNAUTA

- Znalazł w Internecie co najmniej trzy przydatne programy użytkowe w wersji darmowej. Zainstalował je i nauczył się z nich korzystać.
- W stopniu podstawowym opanował obsługę trzech programów użytkowych (edytor tekstu, prezentacji, kalkulatora).
- Założył swój własny adres poczty elektronicznej, przysyłał i odbierał e-maile.
- Nauczył kolegę lub członka rodziny podstaw obsługi komputera.

FOTOGRAF

- Poznał budowę, rodzaje i zasady działania aparatów fotograficznych (w tym analogowych). Rozróżnia elementy sprzętu fotograficznego.
- Zna zasady robienia zdjęć: kadrowania, kompozycji, naświetlania itp. Zapoznał się z pracami znanego fotografa przyrody.
- Opanował podstawowe funkcje obróbki zdjęć w programach użytkowych (np. GIMP, Picasa).
- Systematycznie, przez trzy miesiące, fotografował życie zastępu. Opracował i przedstawił pamiątkowy album.

INFORMATYK

- Zna polecenia i składnię dowolnego języka programowania.
- Był na warsztatach z robotyki.
- Stworzył grę zawierającą kilka poziomów i punktację. W kodzie korzystał z funkcji i modułów. Zaprezentował na zbiórce grę i wytłumaczył, co robi kod źródłowy, który napisał.

DOŚWIADCZENIA

- Wyszukał i sprawdził pięć domowych sposobów na usuwanie plam i zanieczyszczeń.
- Zapoznał się z zanieczyszczeniami obecnymi w wodzie (biologiczne, chemiczne i mechaniczne) i sposobami jej uzdatniania. Skonstruował filtr i wypróbował go.
- Pokazał na zbiórce samodzielnie sztucznie zabarwiony kwiat, uprzednio wyhodowany w domu.
- Wyszukał i przedstawił na zbiórce ciekawe doświadczenie z kinematyki.

HARCE

GRA FABULARNA

- Stworzył scenariusz dowolnej gry terenowej/fabularnej, trwającej co najmniej godzinę i dostosował go do warunków okolicy.
- Zapoznał się z zasadami dwóch/trzech gierfabularnych.
- Aktywnie uczestniczył w grach terenowych. Aktywizuje grupę w tym obszarze. Wziął udział jako uczestnik w co najmniej jednej grze terenowej.
- Stworzoną przez siebie grę zorganizował (przy pomocy instruktora) z udziałem co najmniej 10 osób. Zdał sprawozdanie. Wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy scenariusza gry).

ZABAWY RUCHOWE

- Wymyślił piosenkę związaną z nazwą zastępu lub imprezą zastępową, np. wymyślił rymowaną i układ ruchów pod istniejącą melodię.
- Rozumie, czym są piosenki i jakie mają znaczenie dla obrzędowości zastępu, poznaje nowe piosenki. Prowadzi własny notatnik, zawierający zbiór piosenek do wykorzystania na zbiórkach.
- Sam umie i uczy chętnie inne osoby piosenek, zaprezentował co najmniej pięć wyuczonych na pamięć piosenek.
- Nauczył zastęp wymyślonego przez siebie piosenki obrzędowego lub związanego z jakąś imprezą zastępową, chętnie uczestniczył w zabawach z piosenkami, aktywizuje grupę w tym obszarze.

HARCOWNIK

- Wymyślił lub wyszukał i zaadaptował na własne potrzeby zestaw gier niekonwencjonalnych, powiązanych tematycznie w np. turniej.
- Wie, czym są gry niekonwencjonalne, rozumie i umie wytłumaczyć, jak można powiązać tematycznie grę z myślą przewodnią imprezy zastępowej.
- Brał udział jako uczestnik w co najmniej jednym turnieju gier niekonwencjonalnych.
- Wykonał rekwizyty do zestawu gier niekonwencjonalnych, zaprezentował je w zastępie, zaprosił do wspólnej gry/zabawy/rywalizacji. Wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy scenariusza gry).

MORS

- Wymyślił lub wyszukał, np. w Internecie i zaadaptował na własne potrzeby trzy gry/zabawy w warunkach zimowych, mające na celu integrację.
- Rozumie, czym jest integracja i dlaczego jest istotna w życiu skauta. Potrafi to uzasadnić.
- Brał udział w zimowisku lub innej formie spotkania zimowego, w którym aktywnie uczestniczył. Brał udział w zabawach integracyjnych, aktywizując grupę.
- Przygotował i nauczył zastęp lub inne osoby trzech zimowych gier/zabaw integracyjnych.
- Zaprosił do wspólnej gry/zabawy/rywalizacji. Wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy scenariuszy gier).

PASJE I TALENTY

RZEMIEŚLNIK

- Od dłuższego czasu zajmuje się wybraną dziedziną rękodzielniczą, przygotował scenariusz warsztatów dla zastępu z nauką wybranej techniki (kosztorys, potrzebne narzędzia itp.).
- Stale poszerza wiedzę na temat danej formy rękodzielniczej, korzysta z filmów instruktażowych, warsztatów itp.
- Gromadzi książki, czasopisma, wzory do inspiracji, wyznaczył sobie następny poziom rozwoju, zastanowił się nad przypowieścią Jezusa na temat talentów - czemu mogą służyć - po co są?
- Zrealizował warsztaty dla zastępu z nauką wybranej techniki, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

MALARZ

- Od dłuższego czasu zajmuje się sztukami plastycznymi, podnosi swoje umiejętności
  - zorganizował wystawę swoich prac dla zastępu lub klasy.
- Pogłębia wiedzę związaną z uprawianą przez siebie techniką plastyczną.
- Uczestniczy w zajęciach kółka plastycznego lub w innej formie rozwija swój talent
  - zastanowił się nad przypowieścią Jezusa na temat talentów - czemu mogą służyć - po co są?
- Zaprosił na wystawę swoich prac, wykonał zaproszenia, plakaty, przygotował ekspozycję, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

AKTOR (można realizować w 2-3 osoby)

- Uczestniczył w przedstawieniu teatralnym, opanował na pamięć swoje kwestie, przygotował się do roli pod kątem gry aktorskiej, charakteryzacji, kostiumu.
- Zna historię teatru, ma ulubionych aktorów i reżyserów, potrafi o nich opowiedzieć, zna pojęcia sceniczne (np. kulisy, ekspresja sceniczna, improwizacja itp.).
- Był w teatrze lub w innej formie obejrzał sztukę teatralną, zastanowił się nad przypowieścią Jezusa na temat talentów - czemu mogą służyć - po co są?
- Zaprezentował na zbiórce sylwetkę ulubionego aktora, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

MUZYKANT

- Brał udział jako uczestnik (w chórze, w orkiestrze) w dowolnym koncercie.
- Ma swoich mistrzów, zna ich biografię i twórczość.
- Uczestniczy w zajęciach kółka/szkołki muzycznej, próbach chóru itp., regularnie rozwija swój talent - zastanowił się nad przypowieścią Jezusa na temat talentów - czemu mogą służyć - po co są?
- W zastępie gra na instrumencie lub jest odpowiedzialny za prowadzenie śpiewnika, inicjuje i zachęca do śpiewania.

PASJE I TALENTY

TANCERZ

- Przygotował układ choreograficzny do wybranego utworu muzycznego.
- Interesuje się różnymi formami tańca, obejrzał dowolne przedstawienie taneczne.
- Chodzi na zajęcia taneczne lub sam korzystając z Internetu uczy się regularnie w domu wybranego tańca.
- Zrealizował minipokaz dla dowolnej grupy, na zbiórce zdał sprawozdanie, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

PRZYJACIEL ZWIERZĄT

- Opiekuje się zwierzątkiem, lubi zwierzęta.
- Dowiedział się, jakich warunków do rozwoju wymaga jego podopieczny, wzbogaca swoją wiedzę przyrodniczą. Potrafi wymienić np. zwierzęta chronione w Polsce lub wie, jakie dziko żyjące zwierzęta mieszkają w jego okolicy, rozpoznaje gatunki ptaków itp.
- Jest odpowiedzialny za swoje zwierzątko, jeździ z nim do weterynarza, kupuje jedzenie, samodzielnie po nim sprząta.
- Zorganizował akcję charytatywną na rzecz schroniska lub akcję dokarmiania zwierząt leśnych zimą, lub na zbiórce pokazał jak wykonać prosty karmik dla ptaków.

KOLEKCJONER

- Przygotował prezentację swojego hobby na lekcji w szkole lub zbiórce.
- Rozwija swoją wiedzę na temat pasji, którą się zajmuje.
- Skatalogował swoją kolekcję.
- Zorganizował prezentację swojego hobby na lekcji w szkole lub zbiórce, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

RODZINA

STARSZY BRAT STARSZA SIOSTRA

- Zaplanował, w jaki sposób może pomóc swojemu rodzeństwu lub „adopcyjnemu” rodzeństwu (jeżeli jest jedynakiem lub najmłodszym członkiem rodziny, może pomagać wybranemu dziecku ze szkoły, kościoła) - zrealizował plan w ciągu miesiąca.
- Zapoznał się z biblijną i świecką formą pomagania sobie nawzajem – dowiedział się, czym jest wolontariat.
- Stara się być pomocny w grupie rówieśniczej - nauczył się wybranego wersetu z Biblii na temat miłości braterskiej.
- Zdał sprawozdanie na zbiórce ze swej działalności - zachęcił inne osoby do akcji „Starszy brat, starsza siostra”.

JEDNODNIOWY BIWAK

- Zaplanował jednodniowy biwak, wycieczkę rodzinną, w czasie której rodzina będzie miała okazję spędzić ze sobą czas. Plan zrealizował.
- Rozpoznał w swoim zachowaniu obszar, w którym jest nieposłuszny Rodzicom (np. stosunek do szkoły, porządek, higiena osobista, relacje z rodzeństwem czy w grupie rówieśniczej). Zaplanował, jak się w tym wybranym aspekcie poprawić.
- Nauczył się wybranego wersetu z Biblii na temat posłuszeństwa Rodzicom. Przez miesiąc starał się zrealizować plan poprawy w obszarze posłuszeństwa.
- Zdał sprawozdanie na zbiórce z zaplanowanego rodzinnego wypadu, z uwzględnieniem pozytywnych wyników z takiej formy spędzenia czasu.

DZIEŃ Z DZIADKAMI

- Zaplanował dzień z Dziadkami tak, by móc ich jeszcze lepiej poznać. Plan zrealizował.
- Rozumie trudności wynikające z wieku osób starszych, wie jak i chętnie pomaga osobom starszym.
- Nauczył się wybranego wersetu z Biblii na temat sędziwego wieku (np. Przyp. 16:31; III Mojż. 19:32). Zastanowił się, co oznaczają te słowa.
- Wykonał wraz z zastępem akcję na rzecz ludzi starszych (Dzień Babci/Dziadka, odwiedziny w domu opieki społecznej, wieczernicę z piosenkami starszego pokolenia, akcję niewidzialnej ręki itp.).

RODZINA

POZNAJMY SIĘ

- Stworzył „siatkę” najbliższej rodziny. Skontaktował się z nimi poprzez spotkania, rozmowy telefoniczne, maile itp.
- Przeprowadził wywiady z członkami rodziny. Spisał ciekawe rodzinne historie (rodzinny bohater, wyjątkowe wydarzenie itp.). Zdobył maksymalnie dużo informacji na te tematy.
- Współorganizował i uczestniczył w rodzinnej wycieczce do miejsc ważnych dla rodziny.
- Zaprezentował w czasie rodzinnego spotkania prezentację, np. „Rodzinny bohater”, „Ta historia zdarzyła się w naszej rodzinie” itp.

SPOŁECZEŃSTWO

OBYWATEL RP

- Zna historię swojego kraju, umie wymienić przedstawicieli władz państwowych, umie opowiedzieć, w jaki sposób w Polsce przeprowadzane są wybory.
- Zaangażował się w przedsięwzięcie samorządowe, wykonał podczas niego samodzielne zadanie.
- Wykazuje postawę patriotyczną na tle grupy rówieśniczej, modli się o władzę i kraj.
- Przygotował i przeprowadził z zespołem 2-3-osobowym zbiórkę tematyczną związaną z świętem narodowym, historią Polski itp.

GWARA

- Zaplanował i przygotował zbiórkę tematyczną dotyczącą swojej małej ojczyzny: gwara, reportaż z muzeum etnograficznego, lokalne potrawy itp.
- Wie, w jakim regionie mieszka, czym on się charakteryzuje i co jest stolicą regionu, zna słynne historyczne i współczesne postacie regionu.
- Brał udział w świętach regionalnych, umie wymienić najważniejsze z nich.
- Zrealizował zbiórkę tematyczną, dotyczącą: swojej małej ojczyzny, gwary, wyjęcia do muzeum etnograficznego, znajomości lokalnych potraw itp.

DOBRY SĄSIAD

- Na bazie rozpoznania potrzeb w sąsiedztwie zrealizował weekendową akcję pomocy sąsiedzkiej.
- Zna zasady wolontariatu - wyjaśnił je na zbiórce.
- Potrafi wymienić kilka organizacji charytatywnych w najbliższej okolicy - zaangażował się w jedną akcję charytatywną.
- Zaplanował i zrealizował zespołową akcję pomocy sąsiedzkiej.

SPECJALISTA

- Przeprowadził wywiad z osobą wykonującą ciekawy i rzadki zawód.
- Wie, jak zdobywa się wykształcenie zawodowe, umie wymienić kolejne etapy edukacji, potrafi przekazać tę wiedzę.
- Poszukał informacji w Internecie na temat „zawodów przyszłości”.
- Zaprezentował na zbiórce zdobyte informacje ze wskazaniem i uzasadnieniem, jakie zawody w przyszłości będą jego zdaniem szczególnie przydatne.

SPOŁECZEŃSTWO

ZIELONA SPRAWNOŚĆ

- Przygotował i przeprowadził z zastępem akcję ekologiczną.
- Zorganizował akcję odzyskiwania surowców wtórnych w swoim otoczeniu. Środki przeznaczył na cel ekologiczny.
- Brał udział w akcji sadzenia lasów, odnowy parków, tworzenia przyrodniczych ścieżek edukacyjnych itp.
- Przygotował i przedstawił prezentację o tematyce ekologicznej na lekcji/zbiórce.

SZCZEP

PROPORCOWY

- Był proporcowym zastępu przez okres min. pół roku. W trakcie opiekował się proporcem zastępu (przechowywał, dbał, naprawiał).
- Poznał i umie zastosować ceremoniał postępowania z proporcami zastępów.
- Godnie pełnił funkcję proporcowego w zastępie na biwaku lub obozie.
- W dowolnej formie zebrał i opracował elementy obrzędowości swojego zastępu - wyniki pracy przedstawił na zbiórce zastępu.

W KRĘGU

- W dowolnej formie prowadzi kronikę zastępu (blog, kronika, fanpage).
- Zna strukturę i historię swojego szczepu.
- Zachęcił dwie osoby do przyścia na zbiórkę RR, ma pomysły na rozpowszechnianie idei skautingu.
- Jest odpowiedzialnym, aktywnym członkiem zastępu, współtworzył min. pięć zbiórek - przygotował zajęcia skautowe, poselstwo lub poprowadził część zbiórki.

ISKRA

- Zorganizował atrakcyjne dla uczestników wspólne spotkanie zastępu poza zbiórkami.
- Z osobami z zastępu systematycznie spotyka się poza ziórkami.
- Aktywnie brał udział w życiu szczepu (wykonywał zlecone zadania na co najmniej trzech imprezach szczepowych).
- Razem z zastępem zorganizował zbiórkę z innym zastępem. Współuczestniczył (miał zadanie i je wykonał samodzielnie) w organizacji tej zbiórki.

DRUH

- Włączył się w dowolną akcję między organizacjami skautowymi.
- Poznał wybraną organizację skautową w najbliższej okolicy - opowiedział o niej na zbiórce.
- Utrzymuje kontakt/więzi z osobami z innej organizacji skautowej.
- Uczestniczył w Dniu Myśli Braterskiej lub Dniu Świętego Jerzego.

SZKOŁA – GRUPA RÓWIEŚNICZA

KOLEGA

- Dbą o dobre relacje w klasie/zastępie - podał przykład próby zintegrowania kolegi/koleżanki, który/która ma problemy z odnalezieniem się w grupie.
- Zorganizował w domu spotkanie dla kilku osób z klasy.
- Razem z kilkoma osobami z klasy zorganizował wspólną akcję (wycieczka rowerowa, wyjście do teatru, ZOO itp.)
- Przygotował urodzinową niespodziankę dla wybranego kolegi/wybranej koleżanki.

SAMORZĄDNIE

- Sumiennie wypełnia powierzone mu funkcje szkolne (samorząd uczniowski, reprezentacja sportowa itp.).
- Poznał historię swojej szkoły.
- Był na min. trzech imprezach szkolnych i o najciekawszej opowiedział na zbiórce.
- Zorganizował (lub współuczestniczył w organizacji, wykonując określone zadania) imprezę o charakterze szkolnym.

REPREZENTANT RR

- Na akcji szkolnej (wycieczka, apel itp.) wykazał się umiejętnością nabytą w RR.
- Zaprezentował i uzasadnił swoją przynależność do organizacji RR wśród rówieśników. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Dbą o mundur, w dniach mundurowych chodził w nim do szkoły, wykorzystuje każdą sposobność do prezentacji RR w szkole.
- Współorganizował akcję naborową lub propagandową w szkole lub w swoim środowisku.

WĘDROWNICY

9. SPRAWNOŚCI ZIELONE

III poziom - Wędrownicy

BIBLIA

KREACJONISTA

- Przeczytał Rzym. 1:18-25. Potrafi objaśnić, na czym polega poznanie Stwórcy poprzez Jego dzieła w kontekście kreacjonizmu.
- Przeczytał kilka książek kreacjonistycznych i obejrzał kilka filmów. Wziął udział w konferencji kreacjonistycznej lub zapoznał się z zapisem video. Przedstawił na zbiórce linię czasu od Stworzenia do czasów dzisiejszych.
- Rozróżnia fakty od ich interpretacji światopoglądowej. Przedstawił interpretację podstawowych argumentów ewolucyjnych z punktu widzenia kreacjonizmu.
- Przeprowadził minidebatę kreacjonistyczno-ewolucyjną dla swojej grupy wiekowej lub wziął w takiej debacie udział jako strona.

DROGA ZBAWIENIA

- Przeczytał cały List do Rzymian. Porozmawiał z mentorem na temat swojej drogi do Boga.
- Wyjaśnił innej osobie, dlaczego cała Biblia opisuje plan zbawienia ludzkości.
- Zna na pamięć nicejsko-konstantynopolańskie wyznanie wiary i potrafi je wytłumaczyć swoimi słowami.
- Dla młodszych skautów poprowadził zajęcia ze zrozumienia Pisma Świętego.

ZNAWCA BIBLII

- Przeczytał całą Biblię, potrafi się po niej poruszać. Zna historie i postacie biblijne i potrafi je bez trudu odnaleźć w Biblii.
- Potrafi wytłumaczyć pojęcia: natchnienie, Słowo Boże, kanon, przymierze, Dobra Nowina.
- Z zespołem 2- 3-osobowym zorganizował quiz/turniej wiedzy biblijnej dla młodszego zastępu lub na obozie.
- Zrobił z zespołem 2- 3-osobowym tablice ułatwiające przyswojenie wiedzy biblijnej.

WIARYGODNOŚĆ BIBLII

- Zna wszystkich autorów ksiąg biblijnych. Dowiedział się, kim byli i w jakich okolicznościach napisali swoje księgi. Przystudiował jedną z tych postaci i opowiedział o niej na zbiórce.
- Ma w domu kilka własnych tłumaczeń Biblii, potrafi wytłumaczyć, jak i kiedy powstały. Zna historię Wulgaty, Septuaginty, zwojów z Qumran. Opowiedział o nich na zbiórce.
- Na podstawie przeczytanych lektur przedstawił na zbiórce prezentację/wykład na temat wiarygodności pism biblijnych.
- Dla młodszych skautów poprowadził zajęcia z historii pism Starego i Nowego Testamentu.

MISJA

MISJONARZ

- Przestudiował samodzielnie fragmenty z Mar. 16:15-18 i Dz. 1:8. Modlił się, co dla niego znaczy ten fragment - jak ma iść i głosić? Porozmawiał o tym z liderem/Rodzicem.
- Wziął udział w kilkudniowym wyjeździe misyjnym.
- Brał udział w przygotowaniu duchowego programu misyjnego, miał tam swoje zadania i zrealizował je.
- Zrobił prezentację z wyjazdu misyjnego dla młodszego zastępu.

BÓG CZYNI CUDA

- Zrobił samodzielne studium cudów Jezusa i cudów uczynionych przez uczniów w Nowym Testamencie. Wnioskami podzielił się na biwaku/obozie.
- Przeczytał książkę będącą świadectwem nadprzyrodzonego wydarzenia. Opowiedział o niej na zbiórce i zachęcił innych do jej przeczytania.
- Zastanowił się, co dla niego znaczy słowo z Jan 14:11-14. Porozmawiał o tym z liderem/Rodzicem.
- Porozmawiał z osobą, która doświadczyła cudu w swoim życiu. Zaprosił ją na zbiórkę, aby złożyć świadectwo.

OBROŃCA WIARY

- Zrobił samodzielne studium biblijne na temat wiary. Wnioskami podzielił się z zastępem.
- Spotkał się z osobą w trudnej sytuacji. Wsparł ją modlitwą i Słowem Bożym. Porozmawiał o tym z liderem/Rodzicem.
- Opowiedział na zbiórce, co najbardziej buduje jego wiarę i dlaczego.
- Z zespołem 2- 3-osobowym zorganizował akcję, której celem było podtrzymanie w wierze osoby/osób. Opowiedział o tym na zbiórce.

DARY

- Zrobił samodzielne studium na temat darów duchowych. Wnioskami podzielił się z zastępem.
- Wziął udział w nauczaniach/konferencji, na której nauczano na temat darów duchowych. Wnioskami podzielił się z liderem/Rodzicem.
- W modlitwie rozważał fragment I Kor. 12. Rozpoznał swój dar i ustalił, jak może go rozwijać. Porozmawiał o tym z liderem/Rodzicem.
- Przygotował i powiedział poselstwo na temat jednego z darów duchowych.

POBOŻNOŚĆ

ŚWIĘTOWANIE

- Zrobił samodzielne studium biblijne na temat tego, jak powinno się świętować. Sporządził listę wniosków i podzielił się nimi z rodziną.
- Zrobił analizę świąt kościelnych swojego kościoła i dowiedział się, czym się charakteryzują, skąd się wywodzą. Wziął udział w aktywnym obchodzeniu min. dwóch z nich.
- Zaplanował i zorganizował czas świąteczny w domu. Zaangażował do tego rodzeństwo, Rodziców lub dziadków.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował świąteczną zbiórkę dla młodszego zastępu.

CHODZĘ Z BOGIEM

- Przystudiował biblijną opowieść o Henochu. Zastanowił się, jak wygląda jego osobista relacja z Bogiem. Porozmawiał o tym z liderem lub Rodzicem.
- Przez min. trzy miesiące codziennie w planowy sposób rozwijał relację z Bogiem. Plan rozwoju omówił z liderem bądź Rodzicem.
- Spotkał się z osobą (lub przeczytał inspirującą chrześcijańską książkę), która ma dobrą relację z Bogiem. Zrobił z nią wywiad na temat tego, jak pielęgnuje tę więź. Wnioskami z wywiadu podzielił się na zbiórce.
- Opowiedział świadectwo na zbiórce/biwaku, w jaki sposób Bóg do niego mówi.

DZIESIĘCINA

- Samodzielnie przystudiował biblijny temat dziesięciny. O wnioskach porozmawiał z liderem lub Rodzicem.
- Przez rok systematycznie odkładał dziesięcinę i modlił się, co powinien z nią zrobić. Zgodnie ze swoim przekonaniem przekazał ją.
- Z zespołem 2-3-osobowym zorganizował zbiórkę pieniężną na określony cel dobroczynny.
- Zrobił dla zastępu studium z ofiarności lub dziesięciny.

ANIMATOR

- Przystudiował biblijną postać Tymoteusza. Zastanowił się, jak mógłby pomagać sobie i innym w duchowym rozwoju.
- Przygotował i powiedział dwa poselstwa na zbiórkach na temat duchowego rozwoju.
- Przeprowadził na biwaku/obozie zajęcia z rozwoju duchowego.
- Zaangażował się w pomoc młodszemu w duchowym rozwoju. Przez okres min. pół roku pomagał w prowadzeniu zajęć o tematyce duchowej dla młodszego zastępu. Zakres prac ustalił z liderem.

SAMODYSCYPLINA

ANIMATOR MODLITWY

- Zrobił samodzielne studium biblijne na temat modlitwy. Sporządził listę wniosków i podzielił się nimi z liderem bądź Rodzicem.
- Przynajmniej od pół roku prowadzi Dziennik Modlitewny - zapisuje w nim: intencje, dziękczynienia, prośby, wysłuchane modlitwy, słowa otrzymane od Boga itp.
- Zaplanował i zorganizował systematyczne spotkania modlitewne (min. raz na dwa tygodnie) dla przyjaciół, znajomych, zastępu itp. Prowadzi je min. przez pół roku.
- Poprowadził studium dla młodszego zastępu na temat modlitwy.

STUDIUM BIBLII

- Zna sposoby studiowania Biblii. Samodzielnie przestudiował wybrane zagadnienia: prawdę biblijną, postać biblijną, wydarzenie biblijne. Zrobił egzegezę wybranego fragmentu. Prowadził notatki.
- Zorganizował cykl min. pięciu spotkań dla rówieśników, na których wspólnie rozważano i studiowano konkretny temat z Biblii. Spotkania prowadził.
- Ukończył Kurs Alfa lub inny kurs, gdzie omawiane są podstawowe tematy chrześcijaństwa.
- Poprowadził cykl tematycznego studium biblijnego na biwaku/obozie.

SZARALILIJKĄ

- Przez 24 godziny oderwał się od zwykłych spraw codziennych, nie kontaktował się, nie rozmawiał z nikim (polecana samotna wycieczka na cały dzień do lasu, w góry itd.). W tym czasie przemyślał Prawo RR i swój dotychczasowy do niego stosunek. Oceniał samego siebie i swoją wolę wypełniania Prawa RR.
- Zastanowił się nad swoimi wadami, które przeszkadzają mu być dobrym skautem. Przemyślał i postanowił, jak będzie z nimi walczyć.
- Przez min. trzy miesiące (do pół roku) walczył ze swoimi wadami. O szczegółach walki porozmawiał z liderem lub Rodzicem.
- Sprawność skaut przyznaje sobie sam podczas spotkania zastępu/drużyny, zgodnie z poczuciem uczciwości i szczerym postanowieniem, że chce żyć zgodnie z zasadami skautowymi, zawartymi w Przyrzeczeniu i Prawie RR. W trakcie spotkania opowiada, co przeżył i co zrozumiał w okresie próby.

SAMODYSCYPLINA

WŁÓCZNIA ŚWIĘTEGO JERZEGO

- Przeczytał werset Łuk. 6:45. Porozmawiał z liderem lub Rodzicem, jak może obfitować w dobro wewnętrzne.
- Ma sprecyzowany pogląd na świat. Jest osobą wierzącą i nie ukrywa tego. Powiedział o tym rówieśnikom w szkole.
- Mówi to, co myśli. Stał po stronie słabszych i pokrzywdzonych. Przeciwwstawił się jawnej niesprawiedliwości.
- Opowiedział świadectwo na zbiórce/biwaku, w jaki sposób Bóg pomaga mu w trudnych sytuacjach - kiedy musiał przeciwstawić się złu.

SŁUŻBA INNYM

OPIEKUN

- Samodzielnie przestudiował fragment Łuk 10:30-37. Przygotował i przeprowadził poselstwo na temat prawdy biblijnej z tego fragmentu.
- Znalazł osobę potrzebującą pomocy (osoby starsze, niepełnosprawne, samotne). Sprawdził, jakiej pomocy potrzebuje wybrana przez niego osoba i starał się zaspokoić tę potrzebę z zaangażowanymi przez siebie osobami lub zastępem przez min. trzy miesiące. Pełnił służbę w innej akcji pomocypotrzebującym (kościelnej, szkolnej, publicznej).
- Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w pomocy wybranej osobie, przedstawił wyniki i podzielił się świadectwem z zadań na zbiórce, w społeczności itp.

POMOCNIK SPOŁECZNOŚCI

- Przeczytał w różnych tłumaczeniach werset Przyp. 24:27 i zastanowił się, o czym on mówi.
- Przygotował i przeprowadził poselstwo na temat prawdy biblijnej, którą tam odkrył.
- Zaplanował całonocny czyn społeczny dla swojej lokalnej społeczności, np. akcją sprzątania w parku, kermasz sąsiedzki, sprzątanie strychu itp. Uzyskał zgodę odpowiedniej władzy lokalnej. Zaangażował do tego min. pięć osób.
- Wykonał samodzielnie coś pożytecznego dla społeczności, w której mieszka lub się uczy.
- Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w realizacji zadań, przedstawił wyniki i podzielił się świadectwem z zadań na zbiórce, w społeczności itp.

POMOCNIK W SZCZEPIE

- Samodzielnie przestudiował fragment Rzym. 12:3-5. Przygotował i przeprowadził poselstwo na temat prawdy biblijnej z tego fragmentu. Porozmawiał z komendantem szczepu na temat konkretnych potrzeb w szczepie.
- Biorąc pod uwagę obdarowanie i talenty osób, podjął się odpowiedzialnej służby przez min. trzy miesiące i zaangażował do tego min. dwie osoby, np. redagował aktualności na stronę szczepową, zajmował się inwentaryzacją magazynu, był pomocnikiem przybocznego w młodszym zastępie, zrobił archiwum zdjęć szczepowych itp.
- Samodzielnie, po ustaleniu z komendantem, wykonał na rzecz szczepu zadanie, którego nikt nie chciał lub nie miał czasu zrobić.
- Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w realizacji zadań, przedstawił wyniki i podzielił się świadectwem z zadań na zbiórce, w społeczności itp.

SŁUŻBA INNYM

SANITARIUSZ

- Samodzielnie przestudiował fragment Łuk. 10:30-37. Zastanowił się, co wie na temat opatrywania ran i ustalił, jak pogłębić swoją wiedzę i umiejętności w tym zakresie. Przygotował i przeprowadził poselstwo wykorzystując jako rekwizyt element z apteczki.
- Prawidłowo postąpił w przypadku: krwotoku z kończyny, stłuczenia, zaprószenia oka, omdlenia, odmrożenia, oparzenia. Przyłożył okład, zabandażował kilkoma sposobami kończyny, głowę, tułów. Przeprowadził na zbiórce zajęcia z samarytanki. Pełnił służbę samarytańską na pięciu zbiórkach lub biwaku.
- Wie, jak postąpić przy udrażnianiu dróg oddechowych, unieruchomieniu kończyn. Wie, jak wykonać sztuczne oddychanie i zewnętrzny masaż serca. Zrobił na zbiórce prezentacje i ćwiczenia na manekinie.
- Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w realizacji zadań. Spisał wnioski na przyszłość i podzielił się nimi z liderem.

SŁUŻBA W KOŚCIELE

MOJA SŁUŻBA

- Przemyślał werset I Piotr 4:10. Modlił się, aby odkryć dar, którym mógłby służyć w kościele. Porozmawiał o tym z liderem lub Rodzicami.
- Podjął się służby w kościele na min. trzy miesiące i sumiennie ją wykonywał. Opowiedział o niej na zbiórce.
- Zorganizował z zespołem 2-3 osób służbę na rzecz kościoła.
- Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w zorganizowanej służbie. Spisał wnioski na przyszłość i podzielił się nimi z liderami kościoła/wspólnoty.

ANIOŁ STRÓŻ

- Przemyślał werset z Przyp. 3:27. Znalazł osoby potrzebujące ze swojego kościoła. Modlił się o mądrość w tej sprawie - jak może tym osobom pomóc?
- Znalazł osobę, którą w tajemnicy wspierał przez min. trzy miesiące (w modlitwie, dawaniu, niespodziankach, dobrym słowem w listach itp.)
- Z zespołem kilku skautów podjął się systematycznej pomocy osobie potrzebującej z kościoła bez zdradzania swoich tożsamości.
- Złożył świadectwo na zbiórce zastępu, jak wpłynęło na niego wykonane zadanie i jakie ma przemyślenia na przyszłość.

MY

- Wyszukał wszystkie fragmenty z Księgi Przypowieści Salomona, mówiące o przyjaźni i w modlitwie zastanowił się, jak wyglądają jego przyjaźnie z osobami z kościoła. Porozmawiał o tym z mentorem.
- Dbał o relację, przez pół roku spotykając się min. raz na dwa tygodnie z przyjacielem z kościoła i wspólnie spędzając czas.
- Zaproponował i zorganizował wspólny wyjazd dla grupy 3-4 przyjaciół z kościoła.
- Zebrał wnioski i opinie od przyjaciół z kościoła, jak chcieliby rozwijać swoje relacje. Spisał wnioski na przyszłość i wspólnie ustalili, co zrobić przez najbliższy rok.

POWOŁANIE

- Samodzielnie przestudiował fragment I Tym. 3:1-13. Porozmawiał z mentorem na temat powołania do służby w kościele i kwalifikacji, jakie powinien spełniać kandydat do służby.
- Odbił min. trzy spotkania z duchownym z kościoła/wspólnoty. Rozmawiali na temat odkrywania swojego powołania w życiu, służbie, rodzinie, pracy itp.
- Zaprosił duchownego z kościoła/wspólnoty na biwak, gdzie wspólnie rozmawiali przy ognisku o swoich potrzebach i planach.
- Poprowadził na zbiórce zastępu/biwaku temat odkrywania powołania, zapraszając do tego osobę, która wypełnia swoje powołania.

ALARM

MANEWRY

- Zna Regulamin Musztry RRP i ceremoniał szczerpowy. Przestrzega ich.
- Wziął udział w przygotowaniu drużyny/szczepu do uroczystości skautowych. Dbą o należyte umundurowanie w szczepie.
- Poprowadził szkolenie dla młodszego zastępu z zakresu musztry.
- W zespole 2-3-osobowym przygotował i poprowadził manewry dla młodszych skautów z elementami musztry, alarmów i sygnalizacji.

SZYFRANT

- Zna alfabet Morse'a i różne sposoby szyfrowania wiadomości. Nadawał i odbierał wiadomości za pomocą sygnałów dźwiękowych i świetlnych.
- Nawiązał łączność za pomocą CB, zna zasady pracy na fali.
- Wykonał przyrząd do sygnalizacji w terenie. Nadał i odebrał za jego pomocą zaszyfrowaną depeszę.
- Nadawał i odbierał wiadomości w min. trzech różnych szyfrach.

ROZMAWIAM Z GŁUCHONIEMYM

- Ukończył kurs języka migowego.
- Zapoznał się z osobą głuchoniemą i systematycznie rozmawiał z nią raz na tydzień przez trzy miesiące.
- Poprowadził trzy zajęcia dla grupy z podstaw migania i nauczył uczestników alfabetu migowego.
- Zaprosił osobę głuchoniemą na zbiórkę i był jej tłumaczem.

PIONIERKA

MOCOWANIA

- Nauczył się rozpoznawać i wiązać 10 chwytów (węzłów mocujących) i użył ich na zbiorach czy biwaku.
- Zna pięć rodzajów pętli. Umie je zastosować.
- Nauczył zastęp wykonywać po jednym rodzaju: plecionki, splotu i przewiązu.
- Poprowadził zajęcia z młodszymi skautami na temat węzłów i mocowań. Nauczył ich wykonywania trzech podstawowych węzłów.

KUCHMISTRZ

- Prawidłowo posługuje się sprzętem kuchennym (noże, garnki, patelnie, cedzak itp.)
- Wybrał na biwaku miejsce na kuchnię, zbudował kuchnię polową, funkcjonalnie ją urządził.
- Pokierował przygotowaniem trzech posiłków na obozie: śniadanie, dwudaniowy obiad, kolacja.
- Ułożył jadłospis na obóz.

MISTRZ OGNISKA

- Wygłosił gawędę na temat ognia i zasad zachowywania się przy ognisku skautowym.
- Przygotował ognisko na dużą imprezę szczebową.
- Przeprowadził zajęcia dla młodszego zastępu z rozpalania ognia: rozpałka wstępna, A, zapalki-ołówki-kciuki itp.
- Potrafi rozpać ognisko w trudnych warunkach atmosferycznych (wiatr, deszcz, śnieg).

KWATERMISTRZ

- Przeprowadził czynności kwatermistrzowskie związane z przygotowaniem i rozliczeniem obozu/biwaku: lista potrzebnego sprzętu, przygotowanie - zakupy, transport sprzętu, podział, końcowe rozliczenie.
- Pełnił funkcję kwatermistrza w szczepie przez okres min. pół roku (może być w zespole dwuosobowym). W tym czasie zrobił: inwentaryzację sprzętu, wymagane naprawy oraz zakupy.
- Opracował i zrealizował plan zagospodarowania terenu na obozie/biwaku.
- Poprowadził zajęcia z młodszymi skautami na temat podstawowego sprzętu biwakowego zastępu. Nauczył ich zasad właściwego używania, przechowywania i konserwacji tego sprzętu. Pomógł zorganizować taki sprzęt młodszemu zastępowi.

PUSZCZAŃSTWO

ŁOWCA

- Bezbłędnie rozpoznaje podstawowe gatunki grzybów i roślin jadalnych i trujących. Zorganizował zbiory darów natury. Przygotował z nich posiłek dla zastępu.
- Zna objawy zatrucia grzybami i roślinami trującymi, potrafi udzielić pierwszej pomocy w nagłym przypadku.
- Zna sposoby znajdowania i zbierania/łapania: ślimaków, raków, ryb, ptaków i zwierząt. Poznał polskie przepisy dotyczące łowiectwa i wędkarstwa.
- Prowadził zbiór roślin (zna kalendarz ich zbierania, wie, co zbierać). Zbiera, suszy i przechowuje zioła tak, by nie straciły swoich właściwości.

ZNAWCA OGNIA

- Zademonstrował rozpalanie ognia pięcioma sposobami bez pomocy zapalek (lupa, krzesiwo, łuk ogniowy, ziemniak, bateria itp.).
- Ma swój sposób na utrzymanie i „noszenie” ognia. Utrzymał przy sobie ogień na wędrowce przez całą dobę.
- Zbudował platformę ogniskową na kuchni polowej i osobno. Ugotował posiłek dla zastępu na ognisku w namiocie.
- Był odpowiedzialny za ogniska na biwaku/obozie wędrownym. Zadbał o sprzęt gaśniczy, przeszkolił innych z zasad i przepisów przeciwpożarowych. Zostawił po sobie miejsca ogniskowe w idealnym stanie.

ESKIMOS

- Był z zastępem na biwaku zimowym, śpiąc w ogrzewanej jurtcie.
- Skompletował własny zimowy sprzęt turystyczny (ubranie, śpiwór, materac, kuchenka itp.).
- Spędził noc w wykonanej przez siebie jamie śnieżnej lub igloo.
- W zespole 2-3-osobowym przygotował biwak zimowy w terenie dla zastępu: jurta, ogrzewanie, zaplecze sanitarne i kuchenne, program itp.

LEŚNY CZŁOWIEK

- Przebywał z zastępem na biwaku przez min. trzy doby w lesie, z dala od obozu i skupisk ludzkich, bez kontaktu z cywilizacją.
- Sporządził całonocne menu i jadł posiłki bez użycia naczyń, np.: ryba w liściach, pieczone jajka, ciasto na kiju itp. Żywił się tylko darami lasu przez dwie doby.
- Posługując się tylko nożem, zbudował sobie legowisko. Spędził min. jedną noc, śpiąc na hamaku.
- Z zastępem zbudował szałas pokryty warstwą suchych liści z ogniskiem wewnątrz i nocował w nim przez min. dwie noce.

SPORT

ORGANIZATOR SPORTU

- Przestudiował fragment I Kor. 9:24-27. Zastanowił się, jakie są korzyści z uprawiania sportu. Zweryfikował swoje motywacje do uprawiania sportu i porozmawiał o nich z liderem. Przygotował i przeprowadził poselstwo wykorzystując jako temat coś z uprawianej przez siebie dyscypliny sportu.
- Jest zawodnikiem klubu sportowego od min. trzech lat. Brał udział w wydarzeniu sportowym: turniej, rozgrywki o zasięgu wojewódzkim lub ogólnopolskim.
- Zorganizował rozgrywki szczepowe, osiedlowe lub turniej międzyszczepowy. Zaangażował do tego min. dwie osoby. Podczas rozgrywek poprowadził samodzielnie zespół.
- Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w realizacji zadań, przedstawił wyniki i podzielił się świadectwem na ten temat na zbiórce, w społeczności itp.

GRAJ ZE MNĄ

- Wziął udział w min. trzech turniejach giersportowych.
- Brał udział w turnieju/zawodach jako sędzia.
- Nauczył zastęp grać w min. trzy nowe gry.
- Razem z zastępem zorganizował zawody drużyn w sporcie nieolimpijskim.

ŁODOŁAMACZ

- Wziął udział w min. trzech turniejach w sportach zimowych.
- Systematycznie doskonalili swoje umiejętności w klubie lub na zajęciach dodatkowych.
- Był odpowiedzialny za zimowy sprzęt sportowy na biwaku/obozie.
- Zaproponował i zorganizował dla zastępu zajęcia sportowe na obozie zimowym (min. pięć dni).

RATOWNIK

- Zdobył patent Młodsze Ratownika.
- Pomagał ratownikowi na kąpielisku lub basenie.
- Pokierował przygotowaniem kąpieliska na obozie/biwaku.
- Przeprowadził na obozie/biwaku cykl zajęć z nauki pływania i BHP z zastępem.

TERENOZNAWSTWO

SYNOPTYK

- Po układzie chmur i innych zjawisk określił sytuację baryczną.
- Rozpoznał moment przejścia frontu i podał przewidywany rozwój sytuacji meteorologicznej.
- Wyjaśnił specjalistyczną (morską lub lotniczą) prognozę pogody; wie, jak do niej dotrzeć.
- Prowadził codzienną obserwację meteorologiczną, dokonywał pomiarów, zapisywał wyniki co najmniej przez miesiąc.

TROPICIEL

- Wytropił i obserwował zwierzynę (ssaki). Znalazł miejsca lęgowe ptaków. Opowiedział o tym na zbiórce.
- Wykonał zdjęcia obserwowanych zwierząt, miejsc lęgowych, tropów. Zrobił odlew gipsowy tropów min. trzech zwierząt.
- Wykonał raport z obserwacji zwierząt w lesie, opisując tryb życia, zachowania, pokarm itp.
- Przygotował i przeprowadził zbiórkę w terenie z rozpoznawania tropów i śladów dla młodszego zastępu.

ORIENTACJA

- Trafił do wyznaczonego miejsca w nieznanym terenie na podstawie szkicu lub mapy.
- Odnalazł na mapie miejsce postoju, określił na tej podstawie odległość do wyznaczonego miejsca marszu, wykorzystując zasady określania odległości w terenie.
- Dokonał pomiaru niedostępnych obiektów w terenie (wysokość drzewa, szerokość rzeki).
- Z zespołem 2-3-osobowym zorganizował zawody na orientację.

TOPOGRAF

- Wykonał szkic drogi z wykorzystaniem podziałki, znaków topograficznych, azymutów.
- Trafił według mapy do odległego o kilka kilometrów obiektu, wykonując w czasie drogi szkic sytuacyjny terenu.
- Wykonał szkic sytuacyjny terenu z punktu widokowego.
- Przeszkolił młodszych z zakresu znajomości znaków patrolowych i topograficznych.

WĘDRÓWKA

WĘDROWIEC

- Potrafi skompletować ekwipunek turystyczny na wędrowkę dla zastępu.
- Zorganizował wycieczkę dla szczepu, potrafi skorzystać z rozkładu PKS, PKP, map, przewodników.
- Ułożył preliminarz finansowy wycieczki oraz przedstawił rozliczenie.
- Był współorganizatorem obozu wędrownego. Podczas obozu wykazał się znajomością trasy i miejsc godnych odwiedzenia.

KRAJOZNAWCA

- Oprowadził trzy wycieczki po swoim mieście (okolicy), wykazując się znajomością jego historii, zabytków i ciekawych obiektów.
- Pokierował sporządzeniem informacji o walorach turystycznych okolicy na podstawie zajęć terenowych i literatury.
- Zaplanował cykl wycieczek (min. trzy) do ciekawych miejsc historycznych, przyrodniczych, geograficznych, posługując się mapami i przewodnikami.
- Uczestniczył w trzech wycieczkach krajoznawczych w różnych regionach Polski.

ŻEGLARZ

- Zdobył patent żeglarsza jachtowego.
- Wziął udział w obozie żeglarskim.
- Wziął udział w zbiórce na wodzie (kajaki, pontony, rowery wodne itp.) młodszego zastępu. W trakcie uczył zasad BHP na wodzie.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował spływ kajakowy, pontonowy lub inny dla swojego zastępu.

ROWEREM PRZEZ POLSKĘ

- Wziął udział w kilkudniowym obozie rowerowym po Polsce. W trakcie przejechał min. 150 km.
- Zna zasady turystyki rowerowej - na zbiórce zastępu opowiedział o niej i zachęcił do zorganizowania wycieczki.
- Opracował trasę wycieczki rowerowej dla młodszego zastępu. W trakcie wycieczki pomagał liderom i uczestnikom.
- W zespole 2-3-osobowym pomógł młodszym skautom przygotować się do egzaminu na Kartę Rowerową.

CZYTELNICTWO

STARY TESTAMENT

- Przeczytał cały Stary Testament.
- Zrobił studium biblijne postaci ze Starego Testamentu.
- Przeprowadził na zbiórce dla młodszego zastępu poselstwo z wykorzystaniem historii ze Starego Testamentu.
- Poprowadził wykład/dyskusję na zbiórce zastępu/drużyny na temat starotestamentowy.

BIBLIOFIL

- Zgromadził własny księgozbiór i prowadzi jego katalog rzeczowy.
- Wykonał ex libris do biblioteki domowej, szkolnej lub publicznej.
- Urządził w szczepie wystawę ciekawych książek, prezentując na niej także własne zbiory.
- Nawiązał kontakt z najbliższym antykwariatem, poznał sposoby gromadzenia i przechowywania starodruków.

MÓJ KSIĘGOZBIÓR

- Od dłuższego czasu kupuje i zbiera książki.
- Zrobił spis książek, które chciałby mieć w swoim księgozbiórce i systematycznie je nabywa.
- Ma swój własny ex libris. Prowadzi spis pożyczonych książek.
- Zgromadził własny księgozbiór i prowadzi jego katalog rzeczowy. Pokazał go osobom z zastępu.

MISTRZ CZYTANIA

- Czyta jedną książkę tygodniowo.
- Ukończył kurs szybkiego czytania.
- Czyta dużo i różne gatunki książek.
- Ma swojego ulubionego poetę. Zna wielu autorów - potrafi wymienić tytuły ich książek.

HISTORIA

KRONIKARZ

- W dowolnej formie prowadził w okresie min. roku kronikę szczepu. Stosując różne formy wpisów w kronice zadbał o stronę graficzną.
- Zna zasady kronikarskiego rzemiosła i zebrał pomysły na tworzenie kronik. Zrobił prezentację różnych kronik i podpowiedział młodszemu kronikarzom, jak tworzyć ładną i ciekawą kronikę zastępu.
- Stworzył kronikę rodzinną. Dbał o zdjęcia i wpisy z okresu teraźniejszego oraz uzupełniał kronikę zdjęciami i wątkami z przeszłości.
- Sporządzał notatki z wydarzeń rodzinnych sprzed lat na podstawie relacji świadków lub informacji z drugiej ręki. Redagował je i wpisywał do rodzinnej kroniki.

KULTUROZNAWCA

- Potrafi po gwarze rozpoznać, z jakiego regionu pochodzi dana osoba. Zna po kilkanaście słów z kilku gwar.
- Wie, jak wyglądają i czym się różnią stroje ludowe z różnych części Polski.
- Opowiedział na zbiórce zastępu, skąd się wywodzi jakaś regionalna tradycja (obyczaj, pogład, wierzenie).
- Na obozie/akcji międzyszczepowej/szczepowej zrobił z zespołem 2-3-osobowym prezentację ciekawostek regionalnych: strojów, gwary, żartów, dań itp.

HISTORYK

- Wziął udział w olimpiadzie/turnieju wiedzy historycznej. W ciekawy sposób przedstawił zastępowi fakty wydarzenia historycznego.
- Zna historię świąt: Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Święto Narodowe Trzeciego Maja, Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego, Święto Wojska Polskiego i Narodowe Święto Niepodległości.
- Opowiedział trzy gawędy, biorąc za wątek ciekawe i pouczające wydarzenia historyczne.
- Na biwaku/obozie wprowadził do tematyki i obrzędowości elementy z wybranego okresu historycznego.

ZNAWCA SKAUTINGU

- Zna historię skautingu, harcerstwa i RR. Wie, jakie były początki tych ruchów i jak to wygląda dzisiaj.
- Wie, na czym polega działanie skautowych organizacji światowych (WOSM i WAGGGS).
- Zna najważniejsze organizacje skautowe działające w krajach europejskich. Potrafi po mundurach rozpoznać przynależność organizacyjną skautów.
- Samodzielnie przygotował zbiórkę na temat skautingu.

LOGIKA

ARCYMISTRZ

- Wykazał się znajomością zasad gry w warcaby, szachy i go. Poznał i opowiedział na zbiórce, skąd się wywodzą te gry.
- Zna min. trzy odmiany gry w go, zna japoński i chiński system liczenia wyników. Zrobił miniturniej gryw go i opowiedział o regułach i zwyczajach turniejowych.
- Zrealizował pomysł na uczenie skautów zasad gry w go.
- Zachęcił do gry w go osoby z zastępu, wytłumaczył zasady gry i pokazał, jak w nie grać.

MISTRZ GIER

- Zna zasady i potrafi grać w co najmniej pięć zaawansowanych gier planszowych (strategiczne bądź ekonomiczne: Ryzyko, Cashflow, Wysokie napięcie, Agricola, Puerto Rico itd.).
- Zrealizował pomysł na uczenie skautów zasad gry w gry planszowe.
- Prowadzi szczepowy magazyn gier planszowych.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował dla szczepu turniej gier planszowych.

MĄDRA GŁOWA

- Poznał zasady rozwiązywania Obrazków Logicznych (patrz: czasopismo Logi Mix). Rozwiązał samodzielnie 10 obrazków logicznych o podwyższonym stopniu trudności.
- Wyszukał w Internecie lub w odpowiedniej książce 20 matematycznych zagadek logicznych (np. L. Pijanowski, *Rozkosze łamania głowy*), samodzielnie je rozwiązał.
- Zachęcił do rozwiązywania i nauczył rozwiązywać Obrazki Logiczne kolegów w zastępie.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował dla szczepu turniej w rozwiązywaniu zadań logicznych, obrazków logicznych, sudoku, kakuro itp.

MÓWCA

- W atrakcyjny sposób opowiedział na zbiórce jedną z przeczytanych książek o tematyce skautowej, zachęcając słuchaczy do jej przeczytania. W trakcie wystąpienia modulował głos.
- Przeprowadził dla zastępu zajęcia z komunikacji. Przedstawił podstawowe założenia negocjacji i znaczenie mowy ciała.
- Opowiedział „na zamówienie” trzy ciekawe gawędy: tematyczną, relacjonującą jakieś wydarzenie oraz dostosowaną do wybranej sytuacji.
- Przeprowadził ćwiczenie, dyskusję lub debatę, podczas której skutecznie negocjował między stronami.

POZNAWANIE ŚWIATA

TŁUMACZ

- Zdał państwowy egzamin potwierdzający biegłą znajomość języka obcego.
- Przetłumaczył na język polski artykuł o tematyce skautowej. Zdobyte informacje zaprezentował na zbiórce.
- Pomagał w tłumaczeniu materiałów w obcym języku o tematyce skautowej z czasopism, stron www.
- Zaprezentował swoje umiejętności jako tłumacz podczas międzynarodowej akcji skautowej lub innej, tłumacząc na żywo.

OBIEŻYŚWIAT

- Był na min. trzech wycieczkach/wakacjach w innych krajach. Zrobił prezentacje i opowie-dział (pokazał zdjęcia, pamiątki) na zbiórce o ciekawych miejscach, które zobaczył.
- Poznaje kulturę wybranego kraju poza Europą. Wykorzystał swą wiedzę z tej dziedziny w trakcie zajęć skautowych z młodszym zastępem.
- Ma znajomych w innych krajach, które odwiedził. Koresponduje z nimi.
- Zorganizował wycieczkę zagraniczną dla rodziny lub znajomych: miejsce, przejazdy, hotele, atrakcje itp. Wycieczkę zrealizował i opowiedział na zbiórce o doświadczeniach.

KORESPONDENT

- Przekazał napisany przez siebie reportaż z imprezy skautowej do lokalnej gazety.
- Samodzielnie lub z pomocą kamerzysty nagrał i przesłał trzy materiały filmowe do szcze-pu przebywając za granicą na wycieczce/biwaku/obozie.
- Wykazał się pięcioma własnymi artykułami na dowolny temat zamieszczonymi w prasie lub na stronie www.
- Nauczył chętnych techniki recytacji, interpretacji tekstu. Zna ćwiczenia pozwalające na opanowanie głosu, dykcji, mimiki.

RELIGIOZNAWCA

- Potrafi wymienić pięć głównych religii świata i ich założycieli. Umie wyjaśnić ich główne dogmaty wiary.
- Zorganizował wyjście zastępu do świątyni wyznawców wybranej religii (np. meczet, synagoga) i przedstawił kilka informacji z nią związanych.
- Przeprowadził w drużynie dyskusję na temat tolerancji religijnej (czym ona jest, jakie są skutki nietolerancji itp.).
- Dowiedział się, czym jest ekumenizm i dialog międzyreligijny. Wytłumaczył to na zbiórce.

POZNAWANIE ŚWIATA

PRZYRODOZNAWCA

- Obserwował życie lasu o świcie, zmierzchu i w nocy. Przedstawił swoje spostrzeżenia na zbiórce.
- Zorganizował wycieczkę do rezerwatu przyrody. Pełnił w jej trakcie rolę przewodnika.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował dla młodszego zastępu akcję o tematyce przyrodniczej.
- Był w min. trzech parkach narodowych. Potrafi o nich opowiedzieć, zna ich szlaki, ścieżki edukacyjne itp. Zrobił prezentację o jednym z nich na zbiórce.

SAMOZARADNOŚĆ

FINANSISTA

- Przestudiował wersety: Ps. 24:1; I Tym. 6:8; I Piotr 3:3-4; I Jan 2:15-16 i Przyp. 22:7. W modlitwie rozważył, jak powinien w biblijny sposób zarządzać swoimi finansami. O wnioskach porozmawiał z liderem. Przygotował i przeprowadził poselstwo na temat finansów.
- Zachęcił dwie osoby i wspólnie opracowali swoje budżety na rok (ustalili zasady oszczędzania, wydawania i dawania). Konsekwentnie go przestrzegał. Systematycznie co miesiąc prowadził zestawienia przychodów i rozchodów.
- Pełnił obowiązki skarbnika w zastępie, drużynie, na obozie lub wycieczce. Poprowadził i rozliczył się z akcji zarobkowej.
- Podsumował swój roczny budżet i porozmawiał o tym z liderem. Zebrał wnioski i opinie od osób uczestniczących w elementach tej próby i podzielił się świadectwem na ten temat na zbiórce, w społeczności itp.

PRZEDSIĘBIORCA

- Przestudiował wersety: I Tes. 4:9-12; II Tes. 3:6-15. W modlitwie rozważył, do jakiej pracy jest uzdolniony. O wnioskach porozmawiał z Rodzicami. Wybrał szkołę ponadgimnazjalną, kierując się świadomym wyborem.
- Wykonał płatną pracę na podstawie spisanej umowy (dzieło, zlecenie).
- W zespole 2-3-osobowym wymyślił 3-miesięczny projekt biznesowy. Opracował strategię i budżet, zaangażował swoje środki. Po przeprowadzeniu projektu podzielił się wnioskami w zastępie/drużynie.
- Ma spisane swoje obowiązki i cele: w domu, szkole, szczepie itp. Pracując z kalendarzem potrafi planować. Przedstawił w zastępie realizację zamierzonych celów dalekosiężnych (min. półrocznych) udokumentowanych systematyczną pracą.

RATOWNIK

- Wziął udział w min. jednodniowym szkoleniu z pierwszej pomocy i BHP zakończonym uzyskaniem certyfikatu. Zademonstrował swoje umiejętności w zastępie.
- Przeprowadził zajęcia dla młodszych z pierwszej pomocy i BHP na zbiórce lub biwaku/obozie.
- Przygotował zestaw ppoż. na biwaku/obozie. Poinstruował uczestników, gdzie będzie i jak należy go używać.
- Zrobił przegląd wiedzy i umiejętności samarytańskich i BHP w szczepie/drużynie. Wnioski przedstawił drużynowemu lub komendantowi. (można zrealizować w 2-3 osoby).

SAMOZARADNOŚĆ

LIDER ZDROWIA

- Wziął udział w szkoleniu dotyczącym zdrowej żywności i zdrowego żywienia.
- Prowadzi zdrowy styl życia: zdrowe odżywianie, higiena nauki i pracy, sport, zdrowy sen. Ma na to konkretny plan i go stosuje.
- Poprowadził zajęcia dla młodszych na temat uzależnień i konsekwencji z nich płynących.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował akcję promującą zdrowy styl życia lub akcję antyuzależnieniową.

ZŁOTA RĄCZKA

- Dokonał dużej naprawy mechanicznej (roweru, samochodu, motocykla) lub wykonał remont pomieszczenia. Prace udokumentował zdjęciami.
- Opanował bezpieczne wykonywanie czterech łączeń nierozłącznych (nitowanie, klejenie, lutowanie, spawanie itp.). Przeprowadził szkolenie na zbiórce/biwaku.
- Zapoznał się z rodzajami rur, armaturą oraz narzędziami hydraulicznymi. Zaprojektował, skonsultował i wykonał w zespole prostą instalację sanitarną na potrzeby biwaku lub obozu (umywalnię, prysznic itp.)
- Przeczytał książkę z dziedziny techniki (mechanika pojazdów, elektryka, elektronika itp.). Zdobytą wiedzę praktyczną podzielił się ze skautami.

TECHNOLOGIA

TWARDZIEL

- Samodzielnie złożył zestaw komputerowy lub zmodernizował stary komputer wymieniając podzespoły na lepsze.
- Zainstalował na komputerze system operacyjny oraz potrzebne oprogramowanie.
- Zainstalował i skonfigurował klienta poczty elektronicznej.
- Pełnił służbę opartą na wiedzy informatycznej, np. administrator stron www, serwisant sprzętu itp.

KAMERZYSTA

- Poznał budowę, rodzaje i zasady działania kamer cyfrowych. Rozróżnia elementy osprzętu kamerzysty. Zapoznał się z różnymi nośnikami obrazu.
- Zna zasady tworzenia i obróbki filmów. Opanował podstawowe funkcje wybranego programu do tworzenia i edycji filmów.
- Nakręcił film kamerą cyfrową według własnego scenariusza, obrobił go oraz zaprezentował publiczności.
- Wziął udział w warsztatach lub przeczytał książkę dotyczącą produkcji filmu.

PROGRAMISTA

- Wziął udział w kursie lub przeczytał książkę dotyczącą programowania.
- Zna polecenia i składnię dowolnego współczesnego języka programowania.
- Zainstalował na komputerze system operacyjny z rodziny Linux (np. Ubuntu).
- Poprowadził zajęcia z podstaw programowania dla kogoś młodsze.

TECHNOLOG

- Opracował i przeprowadził w zastępie/drużynie proces wytworzenia narzędzia lub urządzenia przydatnego na obozie (np. łuk, strzała, wózek, oświetlenie namiotu, śledzie, sznur, krosna).
- Spopularyzował (przedstawił) w szczepie lub szkole wybrane odkrycie lub wydarzenie naukowe, wyjątkowo ważne dla dziejów ludzkości.
- Przygotował i przeprowadził z zespołem 2-3-osobowym zbiórkę dla młodsze zastępu pokazującą wybrany proces przetwarzania (np. papier czerpany, mydło, farbowanie).
- Wyszukał i przedstawił na zbiórce ciekawe doświadczenie z termodynamiki.

HARCE

TERENÓWKA (można przygotowywać w 2-3 osoby)

- Stworzył scenariusz dowolnej gry terenowej/fabularnej/gry miejskiej i dostosował go do potrzeb szczepu (gra dla uczestników w różnym wieku). Przygotował kalkulację, obliczył czas trwania (czas gry: min. dwie godziny), obliczył zapotrzebowanie na pomocników, uwzględnił zróżnicowanie wiekowe uczestników w przygotowanych zadaniach itp.
- Zapoznał się z zasadami tworzenia gier/zabaw dla różnych grup wiekowych, poznał reguły i opracował je tak, aby gra była przyjemna, pożyteczna i gwarantująca uczestnikom bezpieczeństwo.
- Aktywnie uczestniczy w grach terenowych. Aktywizuje grupę w tym obszarze. Wziął udział jako uczestnik w co najmniej trzech grach terenowych, gromadzi w dowolnej formie scenariusze gier fabularnych, umie wskazać na słabe i mocne punkty scenariusza gier, w których brał udział i wykorzystać je w swojej propozycji.
- Zorganizował stworzoną przez siebie grę dla szczepu, przygotował teren, rekwizyty, pomocników, nagrody. Zdał sprawozdanie, wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy scenariuszy gier).

WODZIREJ (można przygotowywać w 2-3 osoby)

- Przygotował scenariusz zabawy w oparciu o pąsy, tańce i zabawy ruchowe w kole dla młodszych zastępów lub innej grupy. Przygotował kalkulację, obliczył czas trwania (czas zabawy: min. jedna godzina), obliczył zapotrzebowanie na pomocników, rekwizyty, uwzględnił przerwy itp.
- Rozumie rolę i odpowiedzialność animatora zabawy, dowiedział się, w jaki sposób ustalić porządek zabawy, aby spełniała ona możliwie jak najwięcej celów; dowiedział się, jak motywować i aktywizować w sposób godny uczestników zabawy.
- Gromadzi w dowolnej formie scenariusze zabaw, pąsów, potrafi zaimprovizować zabawę.
- Zrealizował przygotowaną zabawę dla młodszych, wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy scenariusza zabawy), zaprezentował je w zastępie.

MISTRZ HARCÓW (można przygotowywać w 2-3 osoby)

- Wymyślił, wyszukał i zaadaptował na własne potrzeby zestaw gier niekonwencjonalnych, powiązanych tematycznie, zorganizowanych w turniej/olimpiadę dla szczepu.
- Poszerzył swoją wiedzę na temat elementu rywalizacji - dowiedział się, jak nie wprowadzać do zabawy elementów agresji i przemocy i jak stworzyć atmosferę zaufania i przyjaźni.
- Brał udział jako uczestnik w co najmniej dwóch turniejach gier niekonwencjonalnych, gromadzi w dowolnej formie scenariusze takich gier.
- Zrealizował przygotowany turniej dla szczepu, wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy gier), zaprezentował je w zastępie.

HARCE

SZUWAREK (można przygotowywać w 2-3 osoby)

- Wymyślił, wyszukał, np. w Internecie i zaadaptował na własne potrzeby zestaw zabaw wodnych (w wodzie lub z wykorzystaniem wody), mających na celu integrację (czas trwania zabaw: 30 minut).
- Dowiedział się, jakie są zasady bezpiecznych zabaw z wodą.
- Był na obozie lub innej formie spotkania letniego, w czasie którego brał udział w zabawach integracyjnych wodnych. Aktywizuje grupę do uczestnictwa w zabawach integracyjnych.
- Przygotował rekwizyty, zrealizował przygotowaną zabawę, wyciągnął wnioski na przyszłość (plusy i minusy scenariusza zabawy), zaprezentował je w zastępie.

PASJE I TALENTY

RĘKODZIEŁO

- Zaplanował cykliczne warsztaty z wybranej dziedziny rękodzieła (napisał scenariusze, kosztorys, potrzebne narzędzia itp.).
- Stale poszerza wiedzę na temat danej formy rękodzielniczej, korzysta z filmów instruktażowych, warsztatów itp.
- Przygotował materiał instruktażowy dla osób chcących zapoznać się z daną dziedziną rękodzielniczą, dzieli się swoją pasją z innymi, wskazuje na źródło swych talentów (forma ewangelizacji).
- Zrealizował cykliczne warsztaty z nauką wybranej techniki, zachęcił inne osoby z zastępu do rozwijania swoich talentów.

ARTYSTA

- Od dłuższego czasu zajmuje się sztukami plastycznymi, podnosi swoje umiejętności
  - zorganizował wystawę swoich prac dla szerszego grona odbiorców.
- Ma swoich mistrzów, zna ich biografię i twórczość, pogłębia wiedzę związaną z uprawianą przez siebie techniką plastyczną, uczestniczy w konkursach.
- Rozwija swój talent w ramach regularnych warsztatów, uczestniczył w plenerze, chodzi na wystawy, zna harmonogram najbliższych ciekawych wydarzeń artystycznych z wybranej przez siebie dziedziny sztuki.
- Zaprosił na wystawę swoich prac, wykonał zaproszenia, plakaty, przygotował ekspozycję, wykorzystał tę sposobność do mówienia dobrej nowiny.

MISTRZ SCENY (można realizować w 2-3 osoby)

- Wyreżyserował lub współuczestniczył w przygotowaniu dramy ewangelizacyjnej, przygotował się do roli pod kątem gry aktorskiej, charakteryzacji, kostiumu.
- Zna historię teatru, zna pojęcia sceniczne (np. kulisy, ekspresja sceniczna, improwizacja itp.), uczestniczy w warsztatach pogłębiając swoją wiedzę na temat aktorstwa.
- Regularnie chodzi do teatru (lub w innej formie ogląda sztuki teatralne).
- Zrealizował w przestrzeni miejskiej dramę ewangelizacyjną, poprowadził warsztaty aktorskie.

MUZYK

- Przyjął na siebie obowiązki w kościele, szczepie, szkole związane ze swoim talentem.
- Ma swoich mistrzów, zna ich biografię i twórczość, pogłębia swoją wiedzę w sposób systematyczny.
- Jest członkiem chóru lub orkiestry, regularnie rozwija swój talent.
- Wywiązuje się z obowiązków, jakie przyjął na siebie w kościele, szczepie, szkole związanych ze swoim talentem, wykorzystuje go również w celach ewangelizacyjnych.

PASJE I TALENTY

TANCMISTRZ

- Przygotował, nauczył innych, opracował plan układu choreograficznego o charakterze ewangelizacyjnym w przestrzeni miejskiej.
- Interesuje się różnymi formami tańca, regularnie ogląda przedstawienia taneczne.
- Regularnie uczy się tańca.
- Zrealizował w przestrzeni miejskiej układ choreograficzny o charakterze ewangelizacyjnym, poprowadził warsztaty taneczne.

MIŁOŚNIK PRZYRODY

- Przygotował cykliczne spotkania na temat ochrony przyrody.
- Systematycznie pogłębia wiedzę na temat ochrony przyrody, zna dobrze problematykę eko w swoim regionie.
- Jest odpowiedzialny w szczepie za rozpowszechnianie wiedzy na temat ochrony przyrody, bierze udział w konkursach tematycznych.
- Zorganizował akcję o charakterze ekologicznym dla szerszego grona odbiorców.

KUSTOSZ

- Przygotował prezentację swojego hobby dla szerszego grona odbiorców.
- Rozwija swoją wiedzę na temat pasji, którą się zajmuje, potrafi wskazać na literaturę lub muzea, w których można poszerzać wiedzę na dany temat.
- Skatalogował swoją kolekcję, udostępnił w Internecie.
- Zorganizował prezentację swojego hobby, wykorzystał tę sposobność w celach ewangelizacyjnych.

RODZINA

JEDEN ZA WSZYSTKICH (można realizować w 2-3 osoby)

- W trakcie np. wakacji, ferii lub kilku weekendów zorganizować atrakcyjnie czas dla młodszego rodzeństwa lub grupy młodszych dzieci (urodziny, wyjazd na lodowisko, klub pomocy, korepetycje itp.).
- Przestudiować książkę na temat służby, misji itp. pod kątem realizacji zasady „Jedni drugim”.
- W codziennym życiu stara się być pomocny młodszemu, potrafi wskazać obszary, gdzie pomaga.
- Stworzył dla szczepu bank pomysłów i zabaw dla młodszych lub uzupełnił istniejący o co najmniej 10 wpisów.

WSPÓLNY WYJAZD

- Zorganizował wyjazd rodzinny z noclegiem (w porozumieniu z Rodzicami) lub przygotował piknik rodzinny z grami i zabawami integrującymi, rodzinny bieg patrolowy.
- Przeczytał książkę na temat buntów w okresie dojrzewania. Rozpoznał w swoim zachowaniu obszar, w którym ma problemy z Rodzicami. Zaplanował, w jaki sposób może pracować nad swoim charakterem w kontekście relacji z Rodzicami.
- Zaplanował i zorganizował wyjście z każdym z Rodziców osobno, spędzając z nim wspólny czas na rozrywce i rozmowach.
- Przygotował dla wędrowników w szczepie dowolną akcję na rzecz poprawiania relacji z Rodzicami (prelekcja, film połączony z klubem dyskusyjnym itp.).

OCALIĆ WSPOMNIENIA

- Spisał, nagrał lub w innej formie udokumentował (np. skatalogował zdjęcia) historię swej rodziny do trzech pokoleń.
- Zrobił wywiad ze starszymi mieszkańcami wspólnoty, miasta, okolicy na temat tego, jak zmieniło się otoczenie, zwyczaje, relacje (lub zgromadził tę wiedzę w inny sposób).
- Czyta artykuły, uczestniczy w spotkaniach lub wycieczkach wzbogacających wiedzę na temat minionych czasów, potrafi biblijnie uzasadnić potrzebę pamięci pokoleniowej.
- Zorganizował dla szczepu grę miejską w oparciu o przeprowadzone wywiady.

ANIMATOR KREWNYCH

- Przygotował zjazd rodzinny, mający na celu zacieśnianie więzów rodzinnych.
- Prowadził pamiętnik urodzinowy, czyli spis dat urodzin członków rodziny i wysyłał im życzenia w formie kartek, e-maili.
- Zastanowił się, co znaczy pojęcie 'kryzys więzi rodzinnych'. Zrealizował osobisty pomysł, jak temu przeciwdziałać w swojej rodzinie.
- Przygotował i zaprezentował wykład/dyskusję dla grupy wędrowniczej na temat więzi rodzinnych z uwzględnieniem biblijnego punktu widzenia na tę sprawę.

SPOŁECZEŃSTWO

EUROPEJCZYK

- Zaplanował zbiórkę tematyczną dotyczącą problematyki europejskiej lub uczestniczył w wymianie międzynarodowej.
- Zna historię Europy, Unii Europejskiej. Potrafi wskazać jej plusy i minusy, umie porównać nacjonalizm, patriotyzm i kosmopolityzm.
- Jest otwartą osobą, uczy się języków obcych, koresponduje z rówieśnikami z Europy, modli się o władze unijne.
- Zrealizował zbiórkę tematyczną o Europie lub podzielił się wrażeniami i wnioskami z wymiany międzynarodowej.

ANIMATOR REGIONU (można realizować w 2-3 osoby)

- Zaplanował i przygotował imprezę szczepową dotyczącą regionu.
- Zna problematykę swojego regionu, jego atuty i słabości - opowiedział o tym na zbiórce.
- Brał udział w świętach regionalnych, aktywnie działał na rzecz regionu, promował go.
- Przygotował i zrealizował z zespołem 2-3-osobowym zbiórkę dotyczącą regionu dla młodszego zastępu.

WOLONTARIUSZ

- Brał udział w ogólnopolskiej akcji charytatywnej.
- Zna zasady wolontariatu. Podpisał umowę wolontariacką i wykonywał określone w niej prace.
- Aktywnie i regularnie działał w instytucji prowadzącej charytatywną działalność.
- Przygotował i poprowadził akcję charytatywną lub pomocy sąsiedzkiej z młodszym zastępem.

ZAWODOWIEC

- Przeszkolił się i wykonywał konkretną pracę zarobkową (min. 40 godzin pracy w ciągu dwóch miesięcy). Przedstawił/opowiedział na zbiórce o efektach swojej pracy.
- Wie, jak zdobywa się wykształcenie zawodowe, umie wymienić kolejne etapy edukacji, potrafi przekazać tę wiedzę, napisał swoje CV i list motywacyjny.
- Zdobył informacje na temat kształcenia zawodowego w swoim regionie, potrafi się tą wiedzą dzielić, zna swoje atuty i potrafi wskazać na swoją „ścieżkę kariery zawodowej”.
- W swojej grupie rówieśniczej przygotował i zrealizował akcję związaną z doradztwem zawodowym.

SPOŁECZEŃSTWO

EKOLOG

- Jest członkiem organizacji ekologicznej.
- Wziął udział w akcji ekologicznej o zasięgu min. województwa, regionu.
- W zespole 2-3-osobowym przygotował i przeprowadził szczerpową akcję ekologiczną.
- Przygotował i poprowadził zbiórkę ekologiczną dla młodszego zastępu.

SZCZEP

MISTRZ POŁOWY

- Pełnił funkcję pomocnika oboźnego imprezy szczepowej typu biwak/obóz.
- Zna ceremoniał skautowy, zasady ogólne, apel, sposób postępowania z porporcami i sztandarami.
- Regularnie (przez min. pół roku) i godnie pełnił funkcje odpowiedzialne za ceremoniał/obrzędowość szczepu. Wykonywał naprawy, dbał i przechowywał sztandar szczepu.
- Poprowadził zajęcia dla młodszego zastępu na temat ceremoniału/obrzędowości szczepowej.

GAWĘDZIARZ

- W szczepie był odpowiedzialnym i aktywnym kronikarzem szczepu. Prowadził w dowolnej formie kronikę szczepu.
- Zna strukturę i historię swojego szczepu, organizacji RR, harmonogram imprez szczepowych i ogólnopolskich.
- Zachęcił innych do przyłączenia się do RR, zrealizował projekt na rozpowszechnianie idei skautingu, aktywnie działał na rzecz integracji w szczepie.
- Wyszukuje i gromadzi w dowolnej formie ciekawe gawędy. Wygłosił w szczepie na zbiórkach lub ogniskach min. trzy gawędy.

BRATERSTWO (można realizować w 2-3 osoby)

- Zaprojektował, przygotował imprezę szczepową.
- Zna strukturę i historię swojego szczepu oraz organizacji RR Polska oraz zna i bardzo dobrze opanował ceremoniał szczepowy.
- Aktywnie bierze udział w życiu szczepu, współtworzył co najmniej trzy imprezy szczepowe.
- Zorganizował imprezę szczepową.

SKAUTING

- Zna pięć największych organizacji skautowych w Polsce, poznał ich Prawa i ich historię.
- Utrzymuje kontakt/więzi z osobami z innej organizacji skautowej, uczestniczył w min. dwóch biegach, rajdach, na których były osoby z różnych organizacji skautowych.
- Zorganizował harc dla szczepu z okazji Dnia Myśli Braterskiej mający na celu integrację różnych środowisk harcerskich.
- W zespole 2-3-osobowym przygotował i przeprowadził akcję skautową, do współorganizacji zaprosił skautów z innej organizacji.

SZKOŁA - GRUPA RÓWIEŚNICZA

PRZYJACIEL

- Ma pomysł na rozwój przyjaźni z wybraną osobą (wspólne hobby, sport itp.). Realizował go przez min. pół roku.
- Pamięta o urodzinach swoich przyjaciół - składa im życzenia, daje upominki.
- Zorganizował min. cztery spotkania w gronie przyjaciół.
- Przygotował i przeprowadził cykl min. trzech gawęd na temat przyjaźni.

AKTYWISTA

- Był w samorządzie szkolnym lub reprezentował szkołę za zewnątrz w rozgrywkach sportowych, naukowych itp.
- Zna historię swojej szkoły i jej patrona oraz poznał szkolny Statut.
- Zna kalendarz imprez szkolnych - czynnie w nich uczestniczy i zachęca innych.
- Zorganizował imprezę w szkole lub najbliższym środowisku (lub pełnił odpowiedzialną funkcję przy organizacji dużej imprezy).

AMBASADOR RR

- Reprezentował RR w miejskiej akcji typu uroczystość patriotyczna, gra miejska itp.
- Zna harmonogram działania na dany rok i plan pracy w swoim szczepie. Zaprosił grupę znajomych na akcję organizowaną przez szczep. Pełnił rolę gospodarza na takiej akcji.
- W zespole 2-3-osobowym zorganizował akcję skautową w nowym środowisku.
- Zrealizował akcję naborową w szkole lub w swoim środowisku lub był odpowiedzialny za działanie szczepu w ramach dowolnej miejskiej akcji.